

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (3108) 2009 OCTOBER • SPALIS 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

“Draugo” šimtmetį švenčiant

Šimtas metų lietuviškam dienraščiui toli nuo tėvynės – tai jau arti stebuklo. Jei ne stebuklas – tai Dievo dovana tikrai.

TAIP – dovana visiems lietuviams, ypač tiems, kurie gyvena ir gyvena už Lietuvos ribų, fiziškai nutolę, bet dvasiškai susieti su viskuo, kas sava, lietuviška. Šimtametį jubiliejų švęsdami, už šitą dovaną dėkojame visi – ir tie, kurie “Draugą” leidžia, redaguoja, platina, prenu-meruoja, skaito, visaip remia ir tie, kurie iš toliau sekdami tą reikšmingą dienraščio leidybos veiklą gėrissi, linki sėkmės ir džiaugiasi, kad šitokie reiškiniai padeda laikytis ant lietuviško kelio. Tokios šventės metu išdrįstame žodį tarti ir tų vardu, kurių egzistencija pasikeitusi į būseną, kur nebėra nei valandų, nei šimtmečių. Šiandien jie tylūs, bet už juos kalba įspausti jų gilūs pėdsakai, kad žemiškąją kelionę atliekantys matytų kur eiti. Atsiverskime knygas, leidinius, enciklopedijas, laikraščių rinkinius – ir rasime juos gyvus ir besidarbuojančius, belaukiančius naujų laidų, berašančius atsiliepimus... Tūkstančiai jų, atidavusių tautinę krikščionišką duoklę ir iškeliavusių, tartum nunešusių padėką Dievui už šią didelę dovaną. Tos dovanos esmė buvo ir lieka – suteikta galimybė dirbti. Dienraščio puslapiai nekrito kaip rudeni lapai nuo medžio. Reikėjo darbo ir atitinkamų darbininkų, reikėjo didžiulės kantrybės ir lėšų. Užvis labiausiai reikėjo ir reikia idealizmo ir tikėjimo, kad tas darbas būtinai reikalingas. Reikėjo ir nesėkmės priimti kaip paskatini- mą, prailginti darbo valandas trumpinant laisvalaikius. Ir tai ne vien tik praeitis. Tai ir nesibaigianti dabartis.

TĖVIŠKĖS žiburiai sveikina savo vyresnįjį brolių “Draugą”, šauniai švenčiantį 100 metų jubiliejų. Linkėjimų puokštė įvairiaspalvė – norisi išsireikšti kaip galima daugiau ir plačiau, kad būtų labiau jaučiamas nuoširdumas tų, kuriems lietuviškos spaudos darbas yra virtęs jų gyvenimu. O virš viso to teišsiskleidžia plati “Draugo” ateities vizija, kurioje ir besikeičianti lietuviškoji visuomenė su naujais poreikiais ir uždaviniais ne tik būtų matoma išlikusi, bet ir vis stipriai susieta su savoju ilgamečiu dienraščiu. Yra duomenų teigti, kad lietuviškajai išeivijai visada rūpęs aiški tautinė kryptis, tradiciškai atremta į krikščioniškąją pasaulėžiūrą. Ligi šiolei tai buvo vienas iš pačių pagrindinių išeivijos periodinių leidinių uždavinių. Tasai bruožas buvo matomas visose spaudos leidyklose, nors ne visos jos laikėsi tos pačios politinės minties. Manoma, ir reikia tikėtis, kad tradicinę ir išeivijai gyvybiškai naudingą kryptį bus stengiamasi ir toliau išlaikyti. Šito atsisakant arba tai siaurinant, taptume tik informaciniais šaltiniais, ir tai jau pasenusiais, nes šių dienų technologija žiniasklaidos reikalui yra sukūrusi nebenukonkuruojamas priemones. Taigi, mūsų lietuviškoji spauda turėtų būti pakilusi virš informacinių uždavinių su kitais – savaisiais. Malonu matyti, kad šimtmetis “Draugas”, įvairindamas savo turinį, nepraranda užimtos linijos ir ją tęsia susilaukdamas paramos, pagarbos ir padėkos už šį nepakartojamą kultūrinį įnašą išeivių gyvenimui šviesti, jų ryšiams stiprinti, gimtajai kalbai išlaikyti. Nueitas “Draugo” kelias vainikuojamas – premijuojamas atgarsiais, kurie aidės ilgiau negu šimtą metų, nes jie įsitvirtina tautos istorijoje ir lietuviškos raštijos pasaulyje. **ČS**

*Kaip rudens nemylėt?
Pažiūrėk, kaip gražu!
Kas taip gali apliet
Auksu galvas beržų?*

*Tik ruduo, tik švelnus
Su aruodais pilnais.
Pasikvietęs šalnas
Brenda rūko kalnais...*

KAZYS KLEVINSKAS

Visuomenės talka reikalinga

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Pernai seimo valstybės saugumo ir gynybos komite- tas rugsėjo 23 d. savo posėdyje svarstė nepilnamečių nusi- kalstamumo didėjimo klausimą. Į posėdį pakviestas polici- jos generalinis komisaras Viz- girdas Telyčėnas teigė davęs policijos padaliniais nurody- mą suskaičiuoti kaimuose ir rajonuose besiformuojančias nusikalstamas jaunimo gru- puotes. “Darome inventoriza- ciją. Bus numatytos prevenc- jos priemonės konkrečios gru- puotės atžvilgiu”, – sakė ko- misaras. Anot jo, pastaruoju metu pastebimas nepilname- čių nusikalstamumo didėji- mas. Policijos departamento duomenimis, pernai nepilna- mečių grupuotės padarė per 800 nusikaltimų, užpernai – per 600. Seimo komiteto pir- mininkas Alvydas Sadeckas taip pat tepasiūlė nusikalsta- mų grupuočių “inventorizaci- ją”, o konkrečių priemonių nusikaltimų užkardai per ry- šius su visuomene nenumaty- ta. Ar įvyko “inventorizacija”

ir ar buvo numatytos kokios priemonės nusikaltimams stab- dyti, neteko girdėti.

Policijos ir visuomenės bendradarbiavimas itin nau- dingas abiem pusėm. Spaudo- je išsakoma nuomonių, kad tik visuomenės padedama po- licija gali įgyvendinti jai kelia- mus uždavinius. Moksliniais tyrimais patvirtinta, kad vie- noje iš svarbiausių policijos veiklos sričių – nusikaltimų iš- aiškinimas – be visuomenės pagalbos policija išaiškina mažiau nei 10% nusikaltimų. Galima daryti išvadą, kad šios srities policijos darbo sėkmė 90% priklauso nuo glaudaus bendradarbiavimo su visuo- mene.

Visuomeninė organizaci- ja “Stabdyk nusikalstamumą” (SN), įsteigta 1996 m., savo veiklą pateisino, tačiau netu- rėdama deramo vietos savi- valdybių ir policijos dėmesio bei paramos, tarsi pasitraukė į pogrindį. Tačiau išliko judė- jimo veiklą tvarkantys doku- mentai, judėjimo dalyviai ir sukaupta tam tikra patirtis. Todėl, jei iš tikrųjų siekiama

užkirsti kelią nusikaltimams, jei norima pasitelkti visuome- nę, tereikia gero noro, morali- nės ir materialinės paramos judėjimui atgaivinti.

Visuomenės talka gali reikštis įvairiais būdais, ne vien per SN judėjimą. Šalyje auga ir tvirtėja vietos bend- ruomenės. Antai Vilniuje bendruomenės jau nutarė vie- nytis: dešimt Vilniuje veikian- čių bendruomenių įsteigė Vil- niaus bendruomenių draugiją. Gali pasitarnauti sporto, jau- nųjų šaulių, skautų bei kitos organizacijos. Antai, vado- vaujantis visuomeninio judė- jimo “Stabdyk nusikalstamu- mą” bei Policijos rėmėjų įsta- tais jau keliolika metų veikia Vaclovo Remeikos vadovauja- mas graikų-romėnų imtynių klubas “Sakalas“, kuris reko- menduoja kurti savipagalbos grupes iš moraliai tvirtų ir fi- ziškai pajėgesnių mokinių (vy- resnėse ir jaunesnėse klasė- se), suteikiant jiems minima- lių teisinių žinių bei apmokant dvikovinių sporto šakų, savi- gynos veiksmų.

Nukelta į 5-ą psl.

Šiame numeryje

Katalikiškos šeimos samprata (Tęsinys) – 2,3 psl.

Ekonomikos klausimu – 3 psl.

Lietuvos kankinių parapijos šventė – 4 psl.

Didikų Radvilų palaikai vėl sugrįžo į Dubingius – 5 psl.

Įdomus kelias į filmavimo meną – 8 psl.

Kino ekranuose – Estija ir jos žmonės– 9 psl.

Pavardžių rašyba Lietuvoje – 10 psl.

Čikagos lietuvis sportininkas – geriausias pasaulyje – 12 psl.

Linksmi pradėti nauji mokslo metai Kalgaryje – 13 psl.

Solistės Slavos Žiemelytės paskutinis “Solo” – 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 - rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - rėmėjo • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos jaunimo dienų kryžius, apkeliavęs Telšių, Vilkaviškio, Kaišiadorių, Vilniaus ir Šiaulių vyskupijas, rugsėjo 26 d., per Šiaulių vyskupijos jaunimo dieną “Mes pasitikime gyvuoju Dievu” perduotas Kauno arkivyskupijos jaunimui. Kryžius savo kelionę pradeda nuo Kauno II dekanato parapijų. Iki Kalėdų jis bus sutiktas beveik visų Kauno arkivyskupijos parapijų. Savo kelionę pradėjęs per 2004 m. Lietuvos jaunimo dienas Šiauliuose, po jų buvo pastatytas Kryžių kalne ir stovėjo ten iki 2007 m. vasaros. Dviratininkų piligrimų grupė savo žygiu nuo Kryžių kalno iki Klaipėdos palydėjo LJD kryžių į jaunimo dienas, taip jas simboliškai sujungiant.

Viso pasaulio pranciškonai šiemet mini 800 m. (1209–2009) vienuolijos įkūrimo sukaktį. Lietuvos Šv. Kazimiero provincijai priklausantys mažesnieji broliai – pranciškonai šventė šį jubiliejų spalio 2-4 d.d. Vilniuje. Lietuvos valstybiniame muziejuje vyko mokslinė konferencija “Mažesnieji broliai Lietuvoje” ir parodos atidarymas. Po Mišių Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) šventovėje spalio 3 d. vyko koncertas-misterija “Neturtėlio giesmės”, kuriame dalyvavo Italijos ansamblis “HORA DECIMA”. Spalio 4, minint šv. Pranciškaus Asyžiečio šventę vyko Bernardinų jaunimo teatro studijos spektaklis “Dievo neturtėlis”, irgi Bernardinų šventovėje.

Savanorių organizacija “Lietuvos Caritas” nuo spalio mėnesio pradeda veiklą “Aš - už pasaulį be prostitucijos”. Bus bandoma atkreipti visuomenės dėmesį į prostitucijos problemą Lietuvoje bei į prostitucijos paklausą,

kuri kyla iš vyriškosios pusės. Šviečiamoji programa bus vykdoma iki 2010 m. pabaigos. Tuo laikotarpiu bus rengiamos paskaitos profesinių mokyklų, globos namų įstai-gų auklėtiniams. Bus seminaras socialiniams darbuotojams, psichologams, kurie tiesiogiai susiduria su prostitucijos ir prekybos moterimis problema. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Alytuje bus išskabinotos informacijos lentos. Ši programa yra sudėtinė projekto “Pagalba prostitucijos ir prekyba moterimis aukoms” dalis.

Pranciškonų buvimas Lietuvoje siekia valstybės kūrimosi pradžią – Mindaugo laikus. Paties šv. Pranciškaus Asyžiečio bendražygis Jonas iš Plano Carpini, popiežiaus Inocento IV siunčiamas pas totorius, 1245 m. su keliais palydovais atvyko į Lietuvos teritoriją. Nuo tada prasidėjo pranciškonų misiją Lietuvoje. Skleidžiantis krikščionybei, Lietuvoje plėtėsi ir pranciškonų vienuolynų tinklas. Po II Pasaulinio karo veikla Lietuvoje nutrūko, tačiau išblaškyti pranciškonai savo darbus tęsė JAV. 1989 m. jie atsikūrė Kretingoje ir tapo ne tik Žemaitijos, bet ir visos Lietuvos dvasiniu centru. Paskui savo namus įkūrė Vilniuje, Kaune, prie Kryžių kalno Pakutuvėnuose. Ypač daug pranciškonai Lietuvoje prisidėjo prie Bažnyčios atsinaujinimo taikydami naujas sielovados formas, stengdamiesi dvasines krikščionybės tiesas pateikti suprantama kalba, skatindami naujas išraiškas Dievo garbini-me, diskusijas, dialogą su kitaip manančiais. Šios bendruomenės steigėjas Šv. Pranciškus savo sekėjus pavadino Mažesniaisiais broliais, o žmonės – pranciškonais.

Katalikiškos šeimos samprata

Tęsinys iš nr. 40

KUN. DR. KĘSTUTIS RALYS, Vilniaus Pedagogikos universiteto lektorius

Teisės ir pareigos

Vaiko teisės turi būti teisiškai ginamos juridinėje sistemoje. Pirmiausia, būtina, kad vaikystės socialinė vertė būtų atvirai pripažįstama visose šalyse. Jokia šalis, jokia politinė sistema negali galvoti apie savo ateitį kitaip negu kad per naujų kartų įvaizdį, kartų, kurios gaus iš savo tėvų daugiopą vertybių, pareigų ir tautos, kuriai jie priklauso, bei visos žmonių šeimos troškimų paveldą (Jonas Paulius II, Kreipimasis į Jungtinių Tautų Generalinę asamblėją, 1979 m. spalio 2d.), 21: AAS 71 (1979), 1159). Pirmoji vaiko teisė yra gimti tikroje šeimoje, teisė, kuri ne visada buvo gerbiama ir kuri šiandien yra linkusi į naujus pažeidimus. (Jonas Paulius II, Kreipimasis į Europos žurnalistų komitetą už vaikų teises: L'Osservatore Romano, 1979).

Socialinis šeimos – kaip visumos ir susijungusios į grupę – subjektivumas taip pat pasireiškia demonstruojant solidarumą ir juo dalijantis ne tik pačiose šeimose, bet ir dalyvaujant socialiniame bei politiniame gyvenime. Šis solidarumas, kuris gali įgyti tarnavimo bruožus ir teikti dėmesį tiems, kurie gyvena skurde ir nepriteklėje, našlaičiams, invalidams, sergantiesiems, pagyvenusiems, gedintiems, abejojantiems, tiems, kurie gyvena vieniši arba buvo palikti. Tai solidarumas, kuris atsiveria sutikimui, globai ir įvaikinimui.

Šeimos nariai gali ir turi tapti aktyviais piliečiais, besirūpinančiais, kad valstybės įstatymai ir institucijos ne tik nepažeistų šeimos teisių ir pareigų, bet jas remtų ir pozityviai gintų. Ta prasme šeimos kaskart geriau turi suprasti savo vaidmenį kuriant vadina-mąją “šeimos politiką” bei jausti atsakomybę už visuo-

meninius pasikeitimus (Šventasis Sostas, Šeimos teisių chartija, str. 9, 1983). Tuo tikslu šeimų santykiai turi būti su kitomis šeimomis ir institucijomis, kad galėtų deramai ir sėkmingai atlikti šeimos vaidmenį, taip pat ginti šeimos teises, puoselėti jos gerovę ir atstovauti jos interesams. Ekonominiam, visuomeniniam, teisiniame ir kultūriniame lygiuose teisėtas šeimų ir santykių vaidmuo turi būti pripažintas planuojant ir vykdam programą, susijusias su šeimos gyvenimu, kūrimu ir vystymu (Šventasis Sostas, Šeimos teisių chartija, str. 8 a-b, 1983).

Ryšys, egzistuojantis tarp šeimos ir ekonominio gyvenimo, yra ypatingai reikšmingas. Namai daugelyje regionų iki šiol yra ne tik gyvenimo centras, bet ir gamybos. Moderniose visuomenėse šeima irgi vertinama kaip svarbus ekonominio gyvenimo veiksnys, besivadovaujantis ne rinkos mąstymu, bet dalijimosi ir solidarumo tarp kartų logika. Šeima yra vienas iš svarbiausių orientacinių punktų, pagal kuriuos turi būti nustatoma žmogaus darbo socialinė etinė tvarka (Jonas Paulius II, Enciklika Laborem Exercens, 10: AAS 73 (1981), 601). Šis ryšys turi remtis santykiais, egzistuojančiais tarp žmogaus ir jo teisės turėti darbo vaisių, ir liečia individą ne tik kaip atskirą asmenį, bet taip pat ir kaip šeimos, kuri suvokiama kaip “namų visuomenė” narį (Leonas XIII, Enciklika Rerum Novarum: Acta Leonis XIII, II (1892), 104).

Kalbant apie ryšį tarp šeimos ir darbo, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas moters darbo šeimoje problemai, paprasčiau tariant, vadinamojo “namų ūkio” darbo pripažinimui, įskaitant vyro kaip su-tuoktinio ir tėvo atsakomybę. Namų ūkio darbai, pradedant motinos darbais, būtent dėl to, kad jie yra prievolė, nukreipta ir skirta gyvenimo kokybei, yra veiklos rūšis, kuri yra didžiai asmeniška ir prita-

koma asmeniniams poreikiams ir kuri turi būti pripažįstama ir vertinama visuomenėje. (Pijus XII, Kreipimasis į moteris dėl moterų orumo ir misijos (1945m. spalio 21d.): AAS 37 (1945), 284-295; Jonas Paulius II, Enciklika Laborem Exercens, 19: AAS 73 (1981), 625-629; Jonas Paulius II, Apaštališkasis paraginimas Familiaris Consortio, Jonas Paulius II, Laiškas šeimoms Gratissimam Sane, 17: AAS 86 (1994), 903-906).

Deklaracija

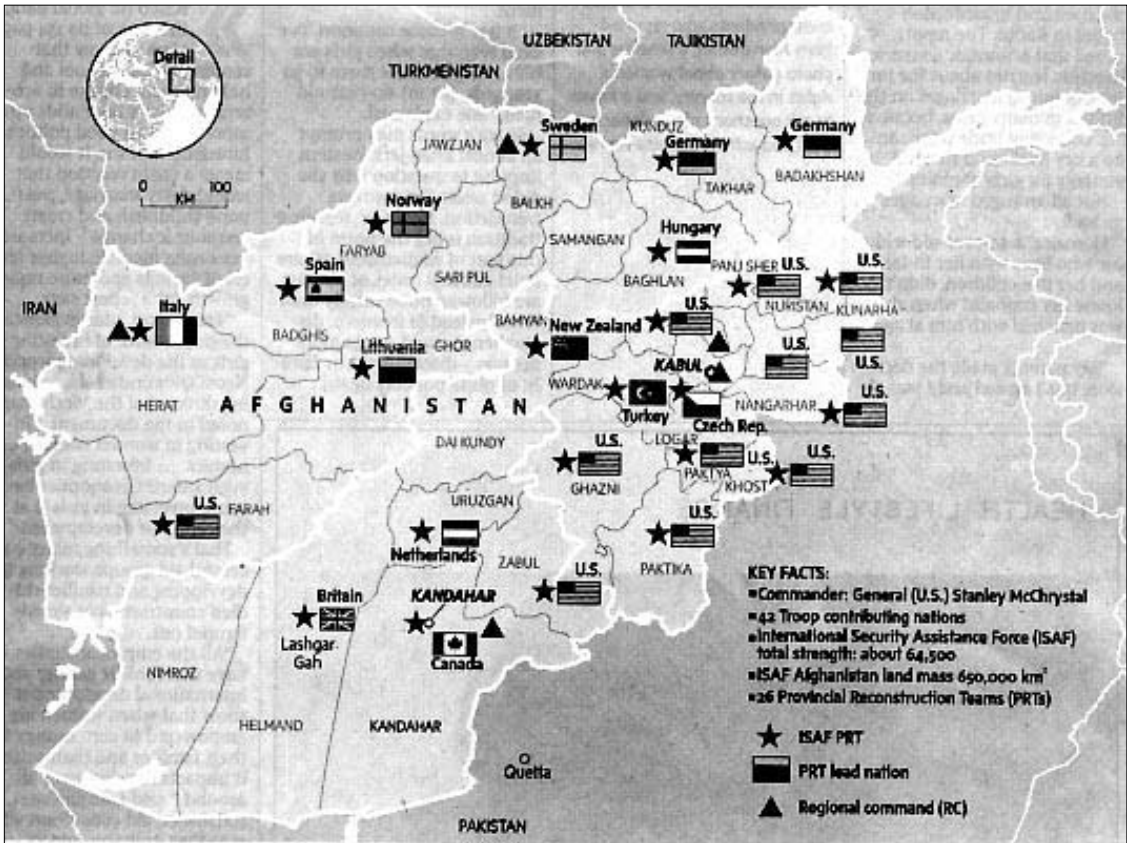
Aptariant auklėjamąjį Katalikų Bažnyčios vaidmenį ugdyme šeimai ir šeimos ugdyme tiktų pasiremti ir Krikščioniškojo auklėjimo deklaracija “Gravissimum Educationis”, paskelbta 1965.10.28. Deklaracijoje pirmiausia pažymima, kad dabarties sąlygomis jaunuomenės auklėjimas ir tam tikras suaugusiųjų ugdymas tampa vis būtinesnis. Mat žmonės, kaskart labiau įsisąmonindami savo orumą ir pareigas, nori vis veikliau dalyvauti visuomeniniame ir ypač ekonominiame bei politiniame gyvenime, o technikos bei mokslo tyrimų pažanga, naujos komunikavimo priemonės ir kartu gausėjantis laisvalaikis įgalina juos lengviau pasinaudoti proto ir dvasios kultūros paveldu ir, glaudėjant tiek grupių, tiek pačių tautų santykiams, vienam kitą papildyti. (Dėl Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos plg. Jonas XXIII. Encikl. Pacem in terris: I. c., p. 295 s.).

Deklaracijoje pateikiami pagrindiniai krikščioniško auklėjimo principai, kurie skelbia, kad visi žmonės dėl savo asmens orumo turi ne liečiamą teisę į auklėjimą atitinkantį kiekvieno siekiamą tikslą pritaikytą jo savitam būdui, lyčiai, kultūrai bei tėvų tradicijoms, tiesiantį kelią broliškam bendravimui su kitomis tautomis tikros vienybės ir taikos žemėje skleidimo labui.

Nukelta į 3-čią psl.

Alvito, Vilkaviškio rajone, šventoriaus vartai, toliau mažoji koplytėlė

Lietuva, kaip NATO narė, atlieka savo įsipareigojimus Afganistane šalia kitų valstybių. Žemėlapyje – Lietuva Goro provincijoje

Ekonomikos klausimu

Prancūzijai, Vokietijai ir kitoms stipresnėms pasaulio ekonomikoms skelbiant krizės pabaigą, Lietuvos premjeras Andrius Kubilius taip pat pareiškė, kad ekonomikos kritimas Lietuvoje esą beveik baigėsi. Pasak ministerių kabineto vadovo, “metų pradžioje vykęs ekonomikos kritimas lėtėja. Regime kai kurių požymių, kad iš tiesų gali būti, jog esame jau pasiekę ‘dugną’ ar netoli jo (...). Palyginti šių metų antrąjį ketvirtį su praėjusiųjų, mūsų ekonomika smuko apie 22%. Bet jei lyginame šių metų antrąjį ketvirtį su pirmuoju ketvirčiu, kaip Vokietija ir Prancūzija, pamatysime, kad Lietuvoje mažėjimas yra 1%”, – kalbėjo premjeras.

Tokiai gana optimistinei vyriausybės vadovo nuomonei nepritaria ekonomikos žinovas Stasys Jakeliūnas, sakydamas, kad padėtis nėra tokia gera, kaip norėtųsi. “Lyginama gali būti įvairiai. Kalbama, kad antrąjį ketvirtį ekonomika smuko mažiau, bet tradiciškai pirmąjį metų ketvirtį ji

ir būdavo mažesnės apimties, tai susiję su sezoniniais dalykais”, – “Lietuvos radijui” sakė S. Jakeliūnas. Anot jo, “situacija nėra gera”, o būsimas tendencijas dar tik pamatysime. “Kol kas liepos mėnesio duomenų yra nedaug, vartojimas slopsta, mažmeninės prekybos duomenys nekokie. Vargu ar trečią ketvirtį galėsime pasidžiaugti geresniais ekonomikos plėtros rodikliais”, – svarstė ekonomikos žinovas.

Pasak jo, Lietuva atrodo blogiausiai visoje Europos sąjungoje, ir net Latvija antrąjį metų ketvirtį sugebėjo siekti tiek “paauginti” ekonomiką, o “mūsų situacija, kad ir kaip lyginsi, nėra gera”. Jis prasiitarė, kad Vokietijos atsigavimas būtų geras ženklas ir kitoms valstybėms, nes “Vokietijos rinka svarbi visoms Baltijos valstybėms”. Tiesa, kitos rinkos atsigavimo ženklų kol kas nerodo.

Pasak S. Jakeliūno, spėliojama, kad ekonomikos atsigavimas bus vangus ir vyks nuožmi konkurencija dėl eksporto rinkų. Svarbi bus ir Rusijos

ekonominė padėtis, energetikos išteklių kainos. Augančios kainos Rusijai būtų palankios, bet mums jos gali pakišti koją, nes lietuvių eksportuotojų ekonominis konkurencingumas kris.

Anot ekonomikos žinovo, didesnėms valstybėms išsikapnoti iš krizės lengviau, nes jos turi sukaupusios finansinių išteklių, kurių Lietuva neturėjo. Tos valstybės tarptautinėse finansinėse rinkose gali skolintis kur kas pigiau nei Lietuva. Didelės, stipresnės ekonomikos šalys skolinasi su 2-3% metinėmis palūkanomis, o Lietuva priversta mokėti iki 9% metinių palūkanų.

Per pirmus devynis šių metų mėnesius Lietuvos skola padidėjo 5.5 bln. litų, o su naudota ji, pasak ekonomisto, neveiksmingam viešajam sektoriui, bet ne ekonomikai skatinti.

Esą kol nebus sutvarkyti viešieji finansai – negalėsime padėti verslui ir užtikrinti viešųjų finansų efektyvumo.

Jūratė Važgauskaitė, bernardinai.lt

Katalikiškos šeimos samprata

Atkelta iš 2-ro psl.

Joje nurodoma, kad visi krikščionys turi teisę į krikščioniškąjį auklėjimą. O kas itin svarbu aptariamai temai – pabrėžiama, jog tėvai yra suteikę vaikams gyvybę, todėl pripažįstami pirmaisiais ir pagrindiniais auklėtojais bei yra griežčiausiai įpareigojami vaikus auklėti. Drauge pabrėžiama, kad auklėjimas, pirmiausia yra šeimos uždavinys, kuriam reikalinga visos visuomenės parama.

Atskaitos taškas teisin-

gam ir konstruktyviam ryšiui tarp šeimos ir visuomenės yra šeimos subjektyvumo ir jai teikiamo socialinio pirmumo pripažinimas. Jų glaudūs ryšiai reikalauja, kad visuomenė atliktų savo pagrindinį uždavinį – gerbtų šeimą ir ją remtų (Jonas Paulius II, Apaštališkasis paraginimas Familiaris Consortio, 45: AAS 74 (1982), 136).

Visuomenė, ypatingai valstybės institucijos, gerbdamos šeimos pirmumą, turi pareigą garantuoti ir globoti tikrąjį šeimos gyvenimo tapatu-

mą ir kovoti su visu, kas jį keičia ar žeidžia. Kad šeimos vertybės – pradedant artumo ir harmonijos šeimoje išaukštinimu ir baigiant pagarba negimusiam kūdikiui bei veiksminga pasirinkimo laisve, auklėjant vaikus, – būtų apsaugotos, reikia imtis politinių ir teisinių veiksmų. Taigi nei visuomenė, nei valstybė negali perimti, pakeisti ar susilpninti šeimos socialinio matmens; o turi gerbti jį, pripažinti jį ir išaukštinti jį pagal subsidiarumo principą (Katalikų Bažnyčios katekizmas, 2211). (B.d.)

SAVAITĖ LIETUVOJE

Prezidentė Suomijoje

Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitikime su Suomijos prezidente Tarja Halonen spalio 7 d. aptarė šalių bendradarbiavimo galimybes, įgyvendinant konkrečius, ypatingai su alternatyvios energetikos plėtra susijusius projektus. Prezidentės pasikeitė nuomonėmis ir apie Nord Stream projektą, atkreipdamos dėmesį į būtinybę kruopščiai ištirti ir įvertinti galimas šio projekto grėsmes aplinkai. Lietuvos ir Suomijos vadovės pasisakė už tolesnį ES Rytų partnerystės programos vykdymą plėtojant santykius su Europos Rytų kaimynėmis.

Apie naujos atominės elektrinės statybas Lietuvoje D. Grybauskaitė pranešė, jog investuotojai bus atrinkti viešojo konkurso būdu ir pakvietė prie atominės jėgainės statybų prisidėti ir Suomijos verslininkus. Įvertindama Lietuvos ekonomikos būklę, ji teigė, kad Lietuvai tarptautinėse rinkose išplatinti vertybinių popierių už bendrą pusantro (1.5 bln.) bilijono JAV dol. sumą, atsiranda visos galimybės sunkmetį įveikti savo jėgomis, neprašant Tarptautinio valiutų fondo pagalbos.

Taip pat vyko susitikimai su Suomijos parlamento pirmininku Sauli Niinisto ir premjeru Matti Vanhanen.

Premjeras Stokholme

Ministeris pirmininkas Andrius Kubilius spalio 5 d. Stokholme susitiko su Švedijos min. pirmininku Fredriku Reinfeldtu. Aptarti energetikos klausimai, regiono finansų rinkos. Išreikštas pasitenkinimas Švedijos – Baltijos valstybių energetinio tilto projekto eiga. A. Kubilius trumpai pristatė naujos Visagino atominės elektrinės verslo planą ir pakvietė Švedijos firmas arba atskirai, arba sudarant konsorciumus dalyvauti strateginio VAE investuotojo tarptautiniame konkurse, kuris turėtų būti paskelbtas kitais metais.

Premjerai aptarė ir dabartinę ekonominę būklę regione. Svarbiausia problema – apribotas verslo finansavimas dėl to, kad komerciniai bankai laikosi atsargios kreditavimo politikos, mažiau rizikuoja. Lietuvos ir Švedijos premjerai sutarė, kad Vyriausybės turi įtikinti bankus, jog būklė pasaulio ir regiono finansų sektoriuje keičiasi ir ateina laikas atverti kreditinius išteklius.

Plėtros forumo sesija

Ministeris pirmininkas Andrius Kubilius spalio 5 d. Stokholme kartu su Europos sąjungai pirmininkaujančios

Švedijos premjeru F. Reinfeldtu atidarė pirmąją visuotinę 11-ojo Baltijos jūros regiono plėtros forumo sesiją. Šiomet jos pagrindinė tema – naujoji Europos sąjungos Baltijos jūros regiono strategija, kuria siekiama suartinti šalis aplink Baltijos jūrą ir įjungiant šį regioną padidinti visos Europos sąjungos konkurencingumą pasaulyje.

Premjeras savo kalboje apžvelgė Lietuvos strategiją, kuri ryžtųsi ne tik įveikti itin gilų ekonomikos nuosmukį, bet ir sukurtų dar konkurencingesnę ekonomiką nei buvo. “Paslaugos, tarp jų medicinos paslaugos, inovatyvi pramonė ir klasteriniai tradicinės pramonės dariniai – štai sritys, kuriose mes rengiamės būti konkurencingi viso regiono mastu”, sakė A. Kubilius.

Byra komisija

Spalio 7 d. iš vyriausybės sukurtos Saulėlydžio komisijos pasitraukė visi keturi parlamentarai – seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas Vytautas Kurpuvesas, Petras Auštrevičius, Kęstutis Mašiulis ir Artūras Zuokas. Jie pareiškė nematantys reikalo dvigubinti ministerio pirmininko tarnyboje naujai įkurto Reformų departamento veiklos.

Valstybės valdymo tobulinimo arba vadinamajai Saulėlydžio komisijai buvo pavesta atlikti valstybės institucijų veiklos ir užduočių peržiūrą, siekiant padidinti institucijų veiklos efektyvumą ir sumažinti 2009 m. valstybės biudžeto išlaidas. Komisija sudaryta šių metų sausio 28 d. vyriausybės nutarimu, joje iš viso 11 narių. Jai vadovauja premjero patarėjas Valentinas Milaknis.

Ji taip pat turėjo padėti vyriausybei įgyvendinti esmines pertvarkas tobulinant teritorinį ir vietos savivaldos modelį, keičiant valstybės institucinę struktūrą, mažinant vyriausybės įstaigų skaičių, pertvarkant vyriausybės kanceliariją, peržiūrint valstybės turtinių ir neturtinių teisių atstovavimą akcinėse bendrovėse, valstybės įmonėse ir viešosiose įstaigose, mažinant biurokratizmą paslaugų teikimo piliečiams ir verslui srityje bei daugelį kitų darbų.

Reformų departamentas ministerio pirmininko biure įkurtas rudenį, įvykdžius buvusios Vyriausybės kanceliarijos reformą. Pagal įstatymus, departamentui vadovaus politinio pasitikėjimo pareigūnas. Kol kas Reformų departamento direktorius nepaskirtas. **RSJ**

Lietuvos kankinių parapijos šventė

Šventinė procesija su Švenčiausiuoju Sakramentu į Šv. Jono lietuviškų kapinių koplyčią (kairėje); dešinėje – Palaiminimas koplyčioje, iš k. kun. A. Simanavičius, OFM, prel. J. Staškevičius, diak. dr. Kazimieras Ambrozaitis

Kaip įprasta paskutinį rugsėjo mėnesio sekmadienį, Lietuvos kankinių (Anapilio) parapija Mississaugoje šventė savo metinę šventę – Lietuvos kankinių atlydus. Šiemet kartu buvo švenčiama ir pirmojo Kanadoje šioje parapijoje įsisteigusio Lietuvių katalikių moterų draugijos skyriaus šešias-dešimtmetis.

Šventė prasidėjo procesija su Švenčiausiuoju Sakramentu iš šventovės į Šv. Jono lietuvių kapinių koplyčią. Procesiją vedė su kryžiumi diak. Bernardas Belickas, OFM, lydėjo vėliavos, o paskui Švenčiausiąjį, kurį po baldakimu nešė prel. Jonas Staškevičius, sekė dvasiškai, litanijas giedodami parapijos chorai ir parapijiečiai. Katalikių moterų draugijos narės nešė gėlių, kurias padėjo prie buvusio klebono ir pirmojo draugijos kapeliono a.a. Petro Ažubalio kapo.

Po palaiminimo kapinių koplyčioje, procesija grįžo į šventovę, kur buvo aukojamos Mišios Lietuvos kankinių garbei. Mišias aukėjo parapijos klebonas kun. Vytautas Staškevičius, o su juo koncelebravo Prisikėlimo parapi-

Gėlę buvusiai KLMKD Anapilio skyriaus pirm. A. Augaitienei prisega Vida Valiulienė

jos Toronte klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, Hamiltono klebonas kun. Audrius Šarka, OFM, ir Delhi bei Londono klebonas prel. Jonas Staškevičius. Jiems asistavo diakonai dr. Kazimieras Ambrozaitis ir Bernardas Belickas, OFM, kuris Mišių metu skaitė Evangeliją. Mišių švento Rašto skaitinius bei visuotinės maldos kreipinius skaitė buvusi Moterų draugijos skyriaus pirmininkė Birutė Matulaitienė.

Savo pamoksle klebonas atkreipė dėmesį į atvaizdus šventovės vitražuose trijų Lietuvos vyskupų-kankinių ir apsistojo ties arkiv. Mečislovu Reiniu, kurio pagrindinės charakterio savybės buvusios Tiesa ir Meilė. Tiesa ir Meilė esąs ir šūkis Lietuvių katalikių moterų draugijos, priimtas Lietuvoje dar 1922 metais ir tebelydintis visus jų labdaros darbus. Klebonas nurodė, kad Tiesa ir Meilė turėtų tapti ir kiekvieno krikščionio pagrindiniais gyvenimo bruožais. Mišių aukas nešė buvusios šios parapijos skyriaus pirmininkės: Albina Augaitienė, Cecilija Pakštienė, Genė Trinkienė ir Stefa Petraitienė.

Per Mišias giedodjo parapijos jaunimo choras “Angeliukai”, vadovaujamas Valdo Ramanausko, ir suaugusių choras, vadovaujamas Vito Balytos.

Po Mišių dalyviai rinkosi į Anapilio sodybos pagrindinę salę ir buvo pasitikti linksma muzika kaimo kapelos, kurią sudaro: dr. Kazimieras Jonušonis, Juozas Balaišis, Juozas Bansevicius, Vytautas Pečiulis, Pranas Vilkelis ir jų vadovas Vitas Balyta. Vaisės pradėjo parapijos tarybos pirmininkas Rimas Paulionis, visus pasveikindamas ir pakviesdamas administracinės sekcijos pirmininkę Dalią Ažubalienę vesti vakaronę. Ji pirmiausia išvardino visus per praeitus metus mirusius parapijiečius ir paprašė juos pagerbti tylos minute. Tada pristatė dabartinę Katalikių moterų draugijos skyriaus pirmininkę Valę Jonaitytę, kuri kvietė prisiminti mirusias skyriaus pirmininkes ir nares, o paskui pristatė gyvasias buvusias pirmininkes, kurioms buvo prisegtos gėlės.

Sveikinimo žodį tarė Prisikėlimo kredito kooperatyvo pirmininkas Algis Simonavičius, kuris parapijai įteikė \$3,500 auką. Puotos meninę dalį pradėjo Deimantės Grigutienės vadovaujama Anapilio sodybos vaikų choro “Gintarėliai” jauniausioji grupė, kuri padainavo dvi daineles: *Suvo kurpius*, muz. V. Bagdono ir *Tu žvirbleli*, muz.

Dalia Ažubalienė, vakaro vedėja

vo Adrijana Maksimavičiūtė, o meninę dalį užbaigė parapijos choras su dviem dainom: *Lietuva* ir *Sugrįžtu vėl namo*.

Vaišių stalą palaimino prel. Jonas Staškevičius, kviesdamas visus sekti Lietuvos kankinių pavyzdžiu. Tada vi-

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos skyriaus pirm. Valė Jonaitytė su simboliine dovana – įrėmintas Šiluvos Švč. Mergelės Marijos paveikslas

si vaišinosi gardžia vakariene, paruošta Janinos Gorklienės ir jos padėjėjų. Po vaišių, kavutės metu, klebonas dar sykį pasveikino Katalikių moterų draugijos skyrių ir pakvietė parapijos tarybos pirmininką Rimą Paulionį įteikti pirmininkei nuo parapijos simboliinę dovaną – įrėmintą Šiluvos Švč. Mergelės Marijos paveikslą. Klebonas dėkojo visiems, prisidėjusiems prie parapijos veiklos per paskutiniuosius metus, ir kvietė draugijai dar nepriklausančias moteris į šią draugiją įsijungti. **Dalyvis** (Ntrs. K. Poškaus)

Iš k. Jūratė Batūrienė, Genė Trinkienė, Cecilija Pakštienė, Albina Augaitienė, Rūta Vaišvilaitė, Valentina Baliūnienė

Dalį meninės programos atliko parapijos choras su dviem dainom *Lietuva* ir *Sugrįžtu vėl namo*

Didikų Radvilų palaikai vėl sugrįžo į Dubingius

Dubingių piliavietėje, Molėtų rajone iškilmingai perlaidoti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) didikų Radvilų giminės atstovų palaikai. Sarkofagas su LDK kanclerio, Vilniaus vaivados ir Livonijos vietininko Mikalojaus Radvilos Juodojo, jo žmonos Elžbietos Šidlovieckos-Radvilienės, LDK kanclerio, Vilniaus vaivados ir didžiojo etmono Mikalojaus Radvilos Rudojo, jo sūnaus Mikalojaus Radvilos, Mikalojaus Radvilos žmonos Elenos Hlebovičaitės, Mikalojaus Radvilos (M. Radvilos Rudojo vaikaičio), Jonušo VI Radvilos ir Anos Sobkovnos (Kristupo Radvilos Perkūno pirmosios žmonos) palaikais, kurie Dubingiuose buvo rasti 2004 metais, nuleistas į požeminę kriptą. Garbingos giminės garbei buvo iššautos trys senovinių patrankų salvės

Š.m. rugsėjo 5 d. Lietuvoje buvo labai gražus ir iškilmingas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didikų ir įžymių valstybės veikėjų Radvilų perlaidojimas jų tėvonijoje, Dubingių piliavietėje. 2002 m. buvo pradėti Dubingių pilies protestantų šventovės kasinėjimai, ir gana greitai po šventovės grindimis rado paprastą medinę dėžę su paslėptais 11 Radvilų kaulų. Istorikai surado dokumentus, kad gresiant pirmajai rusų okupacijai vienas Radvilų palikuonis iš laidojimo kriptų surinko Radvilų kaulus ir paslėpė Dubingių šventovėje po grindimis dėžėje, kurią 2002 m. dabartiniai istorikai ir archeologai surado. Septynerius metus vyko kaulų tyrimas ir žymiųjų Radvilų Juodojo ir Rudojo kaukolių atpažinimas. Lietuvos ir Lenkijos karalienės Barboros Radvilaitės, karaliaus Žygimanto Augusto žmonos, kaulai atrasti Vilniaus katedros rūsiuose 1938 m. lenkų okupacijos metu vykdyto remonto metu. Dabar Vilniaus katedros rūsiuose yra įrengtas vienas gana puošnus kambarys, kuriame stovi pirmosios Žygimanto Augusto žmonos Elžbietos karstas su kaulais (Austrovengrijos princesės) ir antrosios Žygimanto Augusto žmonos lietuvės Barboros Radvilaitės karstas su kaulais. Po sėkmingų kasinėjimų Dubingių pilies šventovėje, spaudoje pasirodė eilė straipsnių apie Dubingių pilį, didikų Radvilų tėvoniją ir amžinojo poilsio vietą.

Dubingių piliakalnis yra pats didžiausias piliakalnis Lietuvoje, apsuptas iš vienos pusės ežero, iš kitos pusės upelio su labai stačiais krantais. (Inf. iš asm. laiško)

Problema – piliečiai nelietuviai

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ, kriminologė

Teisingai pasielgę estai ir latviai, nesuteikę rusakalbiamis pilietybės. Šiandien jie neturi problemų tiek su rinkimais, tiek ir su nusikaltėliais. O Lietuvoje – iš 20% gyvenančių nelietuvių per rinkimus tiek į valstybės, tiek į Europos parlamentą jų prasiveržia daug (dvigubai) daugiau nei proporcingai galėtų. Blogai ir su tais mūsų pilietybę turinčiais rusakalbiais, kurie išvyksta užsienin: visi jų padaryti nusikaltimai prirašomi lietuviams, nors jų tautybės kitos. Bet čia lemia pilietybę, todėl atrodo, me pasauliui nusikaltėliška tauta. Argi netoliaregiškai

buvo kažkieno pasielgta ir suteikta okupantams bei sovietų kolonistams Lietuvos pilietybė? Tuo tarpu lietuvių politiniams emigrantams ligi šiolei ši teisė neatstatyta. Aki vaizdu, kad tai sovietinės internacionalinės politikos sėkmingos tšos Lietuvoje kartūs vaisiai. Štai ką reiškia neįvykdyti desovietizacijos. 42% sovietinio socializmo atstovų siunčiame į Europarlamentą.

Kokį priešišką Lietuvai jie, tie 42% darbelį vykdydys, galime tik įsivaizduoti pagal jų darbus Lietuvoje. Pvz., Valdemar Tomaševski – iškilmingai su lenkų kariniu paradu pažymėjęs “Armijos krajos” žygius Vilnijos krašte, nebuvo netgi patrauktas bau-

džiamojon atsakomybėn! Nors Valstybinės komisijos buvo iš-tirta ir konstatuota, kad “Armija krajoja” vykdė lietuvių genocidą bei siekė prijungti Vilnijos kraštą prie Lenkijos.

Toks karinis paradas su Lenkijos generole ir lenkų karine mundiruote bei vėliavomis prajojo galopu per 4 Lietuvos rajonus, tačiau prokuratūros tebuvo įvardintas kaip sportinis – kultūrinis ir meninis pasirodymas... (!?)

Kaip ir neliko lietuvių genocido, žemių prijungimo ir išlikusių gyvų nuo Krajosvos genocido šiandieninio išgąščio ir infarkto? O ką jau bekalbėti apie lietuviškų mokyklų uždarymus ir pavardžių rašymą lenkiškomis raidėmis?

dorovinio ugdymo, savaime vyksta policijos rėmėjų rezervo parengimas.

Visuomeninių ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo reikmę ryškiai patvirtino š. m. sausio 16 d. įvykiai prie Seimo rūmų, kai dėl smurtautojų veiksmų policijai teko panaudoti tolygias prievartos priemones. Ar tai būtų įvykę, jei minioje būtų buvę atpažįstami visuomeniniai patruliai, jei jie nors žodžiu būtų tramdę smurtautojus?

(Straipsnis sutrumpintas. Red.)

KANADOS ĮVYKIAI

Nobelio premija

Kanadiečiui mokslininkui Willard Boyle paskirta Nobelio premija fizikos srityje. Jo darbai yra taikomi skaitmeninėje fotografijoje, kosminėje, elektroninių ryšių pramonėje, netgi itin tiksluose chirurgijos prietaisuose. Mokslininkas gimė ir augo Amhurst, Nova Scotia provincijoje, studijavo ir daktaro disertaciją apsigynė McGill universitete (Montrealis), vėliau dirbo Kanados mokslo institute, dėstė karališkoje karinėje kolegijoje. Persikėlęs į JAV, dirbo mokslinėse Bell laboratorijose, erdvių tyrimo centruose. Sulaukęs pensijinio amžiaus, W. Boyle apsigyveno Halifaxe, dar dirbo Kanados mokslo ir tyrimų institute Nova Scotia provincijoje, buvo mokslininkų tarybos nariu. Nobelio premiją, kuri bus įteikta gruodžio 10 d. Stokholme, W. Boyle dalinasi su dviem JAV mokslininkais.

Kanados finansų ministeris Jim Flaherty pripažintas pasaulyje geriausiu finansų ministru. Tarptautinio valiutos fondo pasitarime Turkijoje Europoje leidžiamo žurnalo *Euromoney* atstovai jam įteikė garbės apdovanojimą. Nors Kanados finansų ministeris netiksliai spėjo apie būsimą savo valstybės biudžeto skolą, bet pasaulio valstybių vadovai pripažįsta, kad Kanadoje priimti reikalavimai finansinėms įstaigoms ir tikslinga kontrolė padėjo sumažinti visuotinės krizės padarinius ir sunkumus, tapo pavyzdžiu visiems.

S. Harper paskelbė papildomus federacinius rinkimus dar 4 rinkiminėse apylinkėse, dėl įvairių priežasčių atsiradus laisvoms vietoms parlamente. Kandidatus jose gali siūlyti ir konservatorių partijos nariai. Bet jei net ir laimėtų rinkimus konservatorių kandidatai, tai neturėtų įtakos išlyginant valdžios pasidalijimą. Konservatorių mažumos vyriausybė turi 143 vietas; iki daugumos trūksta 12 vietų. Konservatoriai atmetė liberalų kaltinimus bandymais pervilioti į partiją tris opozicijos narius, nes jie nepakeistų esamos padėties.

Asmeninius šaunamuosius ginklus turi beveik 2 mln. kanadiečių. Tačiau niekas negali suskaičiuoti, kiek yra neregistruotų ginklų nusikaltėlių rankose. Konservatorių vyriausybė yra primesti šaunamųjų ginklų amnestijos įstatymą. Pagal jį šaunamą ginklą galima sugrąžinti be bausmės už neteisėtą turėjimą ar be mokesčio jį užregistruoti, ar atnaujinti leidimą. Tokia šautuvų registracijos tvarka vals-

tybei kainuoja kasmet apie 15 mln. dol. Kritikai tvirtina, kad ši tvarka nepadeda sumažinti neteisėto šaunamųjų ginklų turėjimo, tik švaistomi mokesčių mokėtojų pinigai.

Albertos provincijos Žaliųjų organizacija surengė keletą netikėtų protesto veiksmų didžiausiose naftos gavybos verslovėse. Protestuodami prieš oro ir aplinkos taršą, didinamą oro atšilimą, jie iškabino didžiulius šūkius. Kitoje naftos verslovėje protestuotojai save priakino prie statybinių kranų. Policija juos sulaikė ir apkaltino privačios nuosavybės pažeidimais. Aplinkosaugos aktyvistai žada daugiau panašių protesto veiksmų prieš alinamą Albertos provincijos žemę ir teršiamą orą, naftinguose smėlynuose be atodairos statomas naujas įmones.

Liberalų partija, nuolat grasinanti konservatoriams rinkimų galimybe, bando užglaistyti skirtumus ir susiskaldymą savo partijos viduje. Prieš keletą savaičių dėl nesutarimų siūlant kandidatus į dviejose apylinkėse vykšančius papildomus rinkimus atsistatydino M. Ignatieff pavaduotojas, Kvebeko liberalų vadovas D. Coderre ir keli jo rėmėjai. Kiti liberalai kaltina vadovybę neatsakingais bandymais nuversti konservatorių vyriausybę. M. Ignatieff pažadėjo surasti patikimus liberalų atstovus Kvebeko provincijoje ir sustiprinti liberalų įtaką politiniame gyvenime.

Kanada po poros mėnesių sulauks karališkųjų lankytojų. Pranešama, kad į Kanadą lapkričio mėnesį atvyksta princas Charles su žmona Camilla. Jie ruošiasi aplankyti bent 12 Kanados miestų, tarp jų ir Kvebeko miestą. Tačiau Kvebeko radikalųjų atsiskyrimo šalininkų organizacija spaudoje paskelbė viešą laišką, raginantį būsimus svečius nevykti į Kvebeko provinciją. Dėl istorinių aplinkybių karališkieji atstovai provincijoje – nelaukiami svečiai.

Keičiasi eismo kontrolės taisyklės Kanados keliuose. Netrukus kelių policija turės teisę pasirinktinai kelyje tikrinti, ar vairuotojai neišgėrę alkoholio. Lig šiol policija šį patikrinimą galėjo siūlyti, tik kilus įtarimams ir esant aiškiems požymiams, kad vairuotojas gali būti išgėręs. Žmogaus teisių gynimo aktyvistai prieštarauja, nes, esant tokiai pasirinkimo galimybei, gali būti pažeidžiamos vairuotojų asmens teisės ir dažniau tikrinamos tam tikros vairuotojų grupės. **SK**

Visuomenės talka...

Atkelta iš 1-mo psl.

Jos gali budėti mokyklose, klasėse ir teritorijoje apie mokyklą, laisvu nuo pamokų metu ir pagal galimybes suteikti pagalbą, apginti mažesnius bei silpnesnius vaikus. Klubas 1996 m. organizavo stovyklą “Išmok apsaugoti ir apginti skriaudžiamąjį“. Klube, greta fizinio ir

MŪSŲ TĖVYNĖJE

ANGELŲ SARGŲ DIENA

Spalio 2 d. prezidentė Dalia Grybauskaitė pasveikino šalies policijos pareigūnus profesinės šventės – Angelų sargų dienos proga. Prezidentė pabrėžė gyventojų saugumą padedančių užtikrinti projektų, tokių kaip saugios kaimynystės programa ar darbas su vaikais ir moksleiviais, naudą. Prezidentūroje vykusio Policijos dienos minėjimo metu Lietuvos vadovė už uoliają tarnybą ir nepriekaištingą darbą, palaikant viešąją tvarką ir visuomenės rimtį bei saugant piliečių teises ir laisves, Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi apdovanojo Lietuvos kriminalinės policijos biuro viršininko pavaduotoją, vyriausiąjį komisarą Vytautą Radžiūną ir ordino “Už nuopelnus Lietuvai” Riterio kryžiumi – Lietuvos kriminalinės policijos biuro Nusikaltimų tyrimo 3-iosios valdybos 1-ojo skyriaus viršininką, komisarą Mindaugą Stravinską.

NUŠAUTAS TEISĖJAS

Spalio 5 d. apie pusę dešimties ryto Kauno centre, V. Sladkevičiaus gatvėje, nušautas Kauno apygardos teismo teisėjas, 47 m. Jonas Furmanavičius. Pareigūnai ieško Drąsiaus Kedžio, teisėją apkaltinusio pedofilija. Kauno priemiestyje gyvenantys D. Kedžio tėvai pirmadienį pasigedo namuose legaliai laikytų šaunamųjų ginklų. Vėliau tą dieną, apie 12.30 val., Kauno Piliunos gatvėje rasta nužudyta ir pareigūnų ieškomo D. Kedžio buvusios sugyventinės 30-metė sesuo. Prokurorai pranešė, jog prie nužudytos moters kūno rastas iš Kedžių namų dingęs pistoletas.

TVARKYS AIKŠTĖ

Premjeras Andrius Kubilius sudarė darbo grupę, kuriai pavesta parengti siūlymus dėl Lukiškių aikštės Vilniuje kaip pagrindinės reprezentacinės Lietuvos valstybės aikštės su laisvės kovų memorialiniais bruožais. Darbo grupei vadovauja premjero kancleris Deividas Matulionis. Pastaruoju metu Lukiškių aikštės sutvarkymu rūpinosi Vilniaus miesto savivaldybė. 2008 m. sausį buvo paskelbtas atviras Lukiškių aikštės suplanavimo ir simbolio “Laisvė” sukūrimo architektūrinio-meninio projekto konkursas. Būsimą simbolį “Laisvė” planuota pastatyti Vilniaus Lukiškių aikštės centre. Pagal konkurso sąlygas Lukiškių aikštė turėjo tapti reprezentacine miesto vieta ir įamžinti Lietuvos kovas už laisvę per okupacinius režimus. Iš viso Lukiškių

aikštės pertvarkymui ketinta skirti apie 45 mln. litų.

SMUKO RODIKLIS

Lietuva pagal žmogaus socialinės raidos indeksą (ŽSRI) per dvejus metus – nuo 2005 iki 2007 m. – smuktelėjo iš 43 į 46 vietą. Spalio 5 d. Jungtinių Tautų vystymo programa (JTVP, angl. United Nations Development Programme, UNDP) Bankoke (Tailandas) pranešė pristačiusi 2009 m. pranešimą apie žmogaus socialinę raidą, kurioje vertinama 182 šalių pažanga šioje srityje 2007 m. Lietuva pagal naujausią pranešimą lenkė Latviją, užimančią 48 vietą. Anksčiau žemesnę vietą nei Lietuva užėmusi Estija pagal 2009 m. pranešimą yra 6 vietomis aukščiau (užima 40 vietą). Norvegija susigrąžino pirmąją vietą, antra vieta atiteko Australijai, trečia – Islandijai. Kanada – ketvirtoje vietoje.

RASTI KARO PALAIKAI

Kaišiadorių rajone, Pašulių kaimo medelyne, išminuotojai spalio 5 d. rado II Pasaulinio karo Vokietijos kariuomenės kario palaikus. Šalia jų taip pat buvo šalmas, kario asmens tapatybės ženklas, asmeniniai daiktai. Tai jau trečias kartas, kai išminavimo darbų metu randami II Pasaulinio karo karių palaikai. Išminavimo darbai Kaišiadorių rajone pradėti liepos mėnesį. Šiuo metu jau surasti ir sunaikinti 78 standartiniai sprogstamieji užtaisai. Pasak vietos gyventojų, 1944 m. vasaros pabaigoje šiose apylinkėse vyko kautynės tarp besitraukiančių Vokietijos ir juos puolančių Sovietų Sąjungos dalinių.

RAGINA MESTI TABAKĄ

Kauno medicinos universiteto (KMU) bibliotekoje ir Vilniaus universiteto Medicinos fakultete spalio mėnesį vyksta Lietuvos medicinos studentų draugijos koordinuojamas projektas, remiamas Europos sąjungos, pagal programą “HELP! Už gyvenimą be tabako” – “Pūsk burbulus, o ne dūmus”. Visoje ES vykstančiuose “HELP! Už gyvenimą be tabako” renginiuose vyksta CO matavimai, žmonių, norinčių mesti rūkyti, konsultavimas. Visais įmanomais būdais visuomenei siunčiamos žinutės apie tabako gaminių sukeliamą žalą žmogaus organizmui. Vajaus metu bus dalijamas HELP! ir projekto “Pūsk burbulus o ne dūmus” simbolis – muilo burbulų pakuotės bei lankstinukai su patarimais, kaip mesti rūkyti. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

London, ON

SPALIO 4 D. po šv. Mišių buvo pasveikinta mūsų ilgaamžė parapijietė M. Jokšienė, sulaukusi 102-jo gimtadienio. Jai sugiedojome *Ilgiausių metų* ir linkėjome kuo geresnės sveikatos. Buvo parūpintas spec. gimtadienio pyragas, kuriuo prie kavutės visi pasi-vašino.

Malonu matyti mūsų ilgaamžę visada geros nuotaikos, labai ramią ir kantrią, nors jau tenka naudotis vaikštyne, kad lengviau būtų su ja judėti ir pasiremti. Ji beveik nepraleidžia sekmadienių Mišių ir noriai dalyvauja beveik visuose renginiuose. Dr. R. Mitalas visada rūpestingai globoja M. Jokšienę, atveždamas ją į šv. Mišias ir kitus renginius. M. Jokšienė jau daugelį metų yra uoli parapijietė ir

Sukaktuvininkė Morta Jokšienė prie gimtadienio torto

rėmėja. Būdamą stipresnės sveikatos, ji daug prisidėjo prie buv. Šiluvos M. Marijos šventovės priežiūros darbų. Linkime mūsų ilgaamžei parapijietei sulaukti dar ne vieno auksinio rudens ir kad pragyventų metų našta būtų tik lengvesnė. **Aldona V.**

Mortos Jokšienės 102-ojo gimtadienio pagerbtuvės. Priekyje sėdi sukaktuvininkė ir šalia jos Anapilio parapijos klebonas kun. Vytautas Staškevičius

St.Catharines, ON

RUGSĖJO 19, ŠEŠTADIENI, po 4 val. šv. Mišių dalis parapijiečių susirinko į “Mandarin” restoraną padėkoti Hamiltono Aušros Vartų kleb. kun. Audriui Šarkai, OFM, ir diakonui Bernardui Belickui, OFM, už jų pasiaukojimą ir kantrumą atvykstant atnašauti šv. Mišių, už suteiktą visą dvasinį aptarnavimą bei talką mūsų veiklos rūpesčiuose. Tą progą pasveikintas ir diakonas Bernardas Belickas, OFM, atšventęs gimtadienį. Linkime jam Dievo palaimos ateities metams. Šios vakariinės iniciatoriai – Sigintas Zubrickas ir Jeronimas Bieliūnas. **SZ**

Sudbury, ON

RUDENINIS SUSITELKIMAS su Mišiomis Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje lapkričio 7, šeštadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves kun. Jonas Staškevičius.

Sault Ste. Marie, ON

RUDENINIS SUSITELKIMAS su Mišiomis Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje lapkričio 8, sekmadienį, 3 v.p.p. Išpažinčių bus klausoma pusvalandį prieš Mišias. Susitelkimą ves kun. Jonas Staškevičius.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

**Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. spalio 14 ir 28 d.d.**

**Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. spalio 14 ir 28 d.d.**

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416) 233-4601

\$3.00*
off

COUPON
for 1 parcel

\$3.00*
off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

Simbolinė rankų grandinė Argentinoje

“BALTIJOS KELIO” 20-ąją sukaktį paminėjo Argentinos lietuviai. Rugpjūčio 23 d. Argentinos lietuvių centro – dr. Jono Basanavičiaus vardo rūmuose didelis žmonių būrys susirinko į bendrus pietus ir tuo pačiu prisiminti ypatingą 1989 m. ryžtą, pasmerkiant nacių ir bolševikų slaptą-gėdingą sutartį.

Pirmininkas Artūras Mičiūdas sveikinimo žodyje priminė tuos skaudžius 50 metų trukusius Lietuvos okupacijos laikus, kai tėvynai-

niai buvo priversti išgyventi trėmimus, kalėjimus, visapusiškus persekiojimus ir milžinišką žalą padarytą savo kraštui.

Po minutės tylos už žuvusius kovoje, prie rūmų šaligatvio susikabinome rankomis, sudarę simbolinę grandinę plevėsuojant trispalvei Lietuvos vėliavai. Šioje šventėje dalyvavo buvęs garbės konsulas dr. Jonas M. Daujotas su ponia.

Artūras Mičiūdas

Baltiečių meno parodoje Montrealyje spalio 3 d. dalyvavusios audėjos (iš k.) Regina Brikenė, Birutė Nagienė, Danutė Staškevičienė, Kristina Gaputienė

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS
Asmeninės nuo3.90%
Nekiln. turto 1 m.3.90%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ -
(Tax-free savings account - TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable - 1.50%
1 metams - 1.75%
2 metams - 2.25%
3 metams - 2.50%
4 metams - 2.75%
5 metams - 3.10%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu**
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Edmonton, AB

Dr. VINCAS KADIS atsiuntė \$500 auką našlaičių kaimui *Vaiko tėviškės namai* Lietuvoje, prie Marijampolės. Nuolatiniam rėmėjui nuoširdžiai dėkoja -

KLKM dr-jos centro valdyba

ZITA ASTRAVAITĖ

iš Kalgario, AB, yra trečioji šeimos narė, baigusi Toronto un-tą, Humanitarinių mokslų fakultetą š.m. birželio mėn. Gimė, augo ir mokėsi Kalgarije. Aukso medaliu baigė prancūzų kat. mokyklą, lietuvių Vytauto Didž. mokyklą, muzikos konservatoriją, grojo fleita orkestre, įgijusi bakalaurės laipsnius “Arts and Science”, mėgsta sportą, skambina pianinu. **Inf.**

SP/PRINTING/NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prle Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi -

TŽ leidėjai

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Radijo valandėlė “Tėvynės garsai” Klyvlande, OH, atšventė savo veiklos 60 metų sukaktį. Programos steigėjai - Jaunutis Nasvytis ir Kęstutis Šukys. Finansaiškai “Tėvynės garsus” rėmė lietuviai verslininkai: Šuopio baldų dirbtuvės, Samo brangenybių parduotuvės, Muliolio draudos įstaiga, “Jukubs and Sons Funeral Home”. Programa pradėjo veikti 1949 m. rugsėjo 8 d. (per Tautos šventę), talkinant Juozui Stempužiui. Į programą įsijungė buvęs Kauno radijo pranešėjas poetas Balys Auginas. Nuo 1955 m. radijo valandėlės vadovavimą perėmė Juozas Stempužis, baigęs Vilniaus universiteto Humanitarinių mokslų fakultete meno istoriją, plačios apimties lietuvių visuomenės veikėjas Klyvlande. Buvo sudarytas radijo programos globos klubas, kuriam priklausė Juozas Stempužis, Alfonsas Mikulskis ir Pijus Žiūrys. Dešimtmečiais buvo perduodamos pasaulinės ir lietuvių žinios. Į rūpestingai parengtą programą įsijungė talentingi asmenys, kurie kūrė įvairias programas - rašytojas O. Kavaliūnas, M. Lenkauskienė, dr. H. Brazaitis bei dr. D. Degesys (sveikatos patarimai) ir dr. J. Kavaliūnaitė.

Po J. Stempužio mirties (1992 m.) radijo programai vadovauti toliau ėmėsi solistė Aldona Stempužienė, daug laiko skyrusi kultūrinės programos daliai, lietuvių kompozitorių muzikai. Taipgi buvo minimi lietuviai rašytojai, poetai, svarbios sukaktys, literatūra, teatras. Buvo sudarytos sąlygos ir religinei programai “Gyvenimo varpai”. Šiuo metu svarbiausia programos talkininkė yra dr. Živilė Vaitkienė ir didelę pagalbą suteikia amerikietis garso inž. Greg Priddy. Prezidentas Valdas Adamkus už nuopelnus Lietuvai Aldoną Stempužienę apdovanojo LDK Gedimino ordino karininko kryžiumi.

Argentina

Šiame krašte veikia penkios lietuvių draugijos, kiekviena turinti 3-4 ansamblius - vaikų, jaunių ir veteranų. Jos visos kartu sudaro Lietuvių bendruomenę. Kiekvienoje draugijoje yra 200-400 asmenų, o iš viso dalyvaujančių lietuvių veikloje 500. Lietuvos ambasados Argentinoje žiniomis, šiame krašte gyvena apie 200,000 lietuvių kilmės žmonių. Tik dalis jų domisi lietuvių. Jau maždaug 50 metų į Argentiną gyventi lietuviai nebeatvažiuoja. Dabar atvyksta tik turistai, šokių bei chorų ansambliai. Čia aktyviai veikia jaunas lietuvis Juan

Ignacio Fourment Kalvelis, lietuvių spaudai pateikęs ir šią informaciją. Jis gerai išmoko lietuvių kalbą Vasario 16-osios gimnazijoje. Veda radijo valandėlę “Ecos de Lituania”, veikia Argentinos lietuvių jaunimo sąjungoje, PLB jaunimo sąjungoje, yra vienas rengėjų Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, “Nemuno” draugijos 100-mečio ir Pietų Amerikos lietuvių tautinių šokių švenčių. Jo senelis Jonas Kalvelis, gimęs Lietuvoje, užaugo Argentinoje, mama ištekojo už prancūzų kilmės Fourment. Pastarasis susipažino su lietuviais ir įsijungė į tautinių šokių grupę. Čia jis susitiko ir būsimą žmoną. Visa šeima dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Australija

Adelaidės lietuvių Šv. Kazimiero parapijos ir Lietuvių “Caritas Inc.” organizacijos metinis susirinkimas įvyko rugpjūčio 23 d. Lietuvių katalikų centro patalpose. Ta proga *Mūsų pastogėje* pateikiama žinių apie parapijos praeitį ir jos būklę. Australijos vyskupas neleisdžia įsteigti tautinių parapijų esančių vietinių parapijų ribose. Tautinėms mažumoms leidžiama įsigyti savas patalpas ir jose atlikti religinius patarnavimus sava kalba. Adelaidės lietuviai prieš 50 metų St. Peters priemiestyje nupirko seną buvusios mergaičių kolegijos pastatą, jį atremontavo, ir tuometinis arkivyskupas Beowich leido įsteigti Adelaidės lietuvių katalikų centrą ir laikyti lietuviškas pamaldas. Šio lietuvių telkinio tikinčiuosius aptarnavo kunigai: Paulius Jatulis, Juozas Kungys, Antanas Kazlauskas, Pranas Daukny, Albinas Spurgys. Ilgiausiai darbavosi dabartinis sielovados vadovas kun. Juozas Petraitis (jau 25 metus), atvykęs iš Argentinos. Jis dar aptarnauja ir ispanus katalikus, redaguoja kas antrą savaitę leidžiamą vietinį biuletinį. Adelaidės lietuvių įgytos patalpos priklauso Lietuvių “Caritas Inc.” organizacijai. Šiai nustojus veikti, turtas perduodamas kitai lietuvių organizacijai (ne vyskupijai). Lietuvių skaičiui mažėjant, mažėja ir šventovę lankančių skaičius. Lietuvių “Caritas Inc.” organizacija neturi finansinių bėdų, išsilaiko iš palikimų ir surenkamų aukų. Praėjusiais metais pajamų gauta 40,000 dol., išlaidų susidarė mažiau. Džiaugiamasi, kad lietuvių “Caritas Inc.” valdybą papildė jaunesnės kartos žmonės Petras ir Jonas Jaciunskai. Šį kartą išrinktas papildomas valdybos narys architektas Eugenijus Kalibas. Nesant lietuvių kunigo, galima pasikviesti angliškai kalbantį kunigą. **JA**

P O K A L B I A I

Įdomus kelias į filmavimo meną

Rita Dirse – IX išeivijos Dainų šventės kinematografė

Zoe Dirse, kaip ją pažįsta profesiniame filmų pasaulyje, lietuvių bei latvių tarpe yra žinoma kaip Rita Dirse. Rita yra lietuvių (iš tėvo pusės) ir latvių (iš motinos pusės) kilmės, dažnai keliaujanti į abi savo kilmės šalis ir abiejose jaučiasi kaip savuose namuose. IX Lietuvių išeivijos dainų šventės meno vadovė Dalia Skrinskaitė-Viskontienė ir org. komiteto kopirm. Rasa Kuriene neseniai Ritą pakvietė prisijungti prie šventės oficialia šventės kinematografe. Paruošėme šį pokalbį su Rita norėdami visuomenę artimiau supažindinti su šia įdomia ir talentinga Kanados pabaltiete.

– **Paklausiau Ritą, kaip ji rado pusiausvyrą tarp savo dvejų jėgų – lietuvių ir latvių kilmės?**

– Rita gimė Toronte, Kanadoje, ir nuo 3 metų amžiaus, tėvui pirkus tabako ūkį, augo Delhi, Ontario – tabako ūkyje. Šeimoje abiejų tėvų kultūrinės šaknys buvo lygiai vertinamos, ir Rita su broliu buvo lygiai supažindinti su abiejomis lietuvių ir latvių kultūromis. Abu tėvai mokėjo vienas kito kalbą ir abi kalbas vartojo. Šeimoje vyravo nuostata, kad kambaryje bus kalbama ta kalba pagal asmenį (tėvą arba motiną), kuris pirmas įėjo į kambarį. Tėvams buvo įprasta kalbėti įvairiomis kalbomis, nes abudu mokėjo po 4-5 kalbas. Rita su broliu taip pat buvo skatinami būti daugiakalbiais, kalbėti lietuviškai, latviškai, angliškai ir vėliau prancūziškai, kai Ritai darbo reikalais teko persikelti gyventi į Kvebeko provinciją, į Montrealį.

– **Kaip išsivystė jos lietuviškasis tapatumas?**

– Šeima aktyviai dalyvavo vietos lietuvių bendruomenės ir lietuviškos parapijos gyvenime. Rita su broliu šoko Delhi lietuvių tautinių šokių grupė-

je, lankė šeštadieninę lietuvišką mokyklą. Kadangi gyveno gana izoliuotai savo ūkyje, vaikai labai laukdavo šeštadienių ir sekmadienių, mat tai jiems būdavo proga susieiti su kitais lietuvių kilmės vaikais, kuriuos tėvai kas savaitgalį suveždavo iš apylinkių pamokoms ir pamaldoms. Aišku, tėveliai taip pat ne pėsti – mokėdavo iš šių kelionių į šeštadieninę mokyklą padaryti ir pramoginę iškylą, pakeliui sustodami miestelio saldainių ar pyragų parduotuvėje! Tarp vaikų socialiniai ryšiai labai stipriai plėtėsi, nes šios progos bendrauti nuo pat vaikystės, išgyventi panašius išgyvenimus, vėliau kartu vykti į platesnius lietuviškos bendruomenės ratus per vasaros stovyklas, padėjo jiems išvystyti stiprias draugystes, kurios liko iki šių dienų. Galimybės patirti bendruomenę jai augant vyravo iš lietuviškos pusės, nes lietuviai buvo stipriai susiorganizavę. Delhi apylinkėse panašių galimybių iš latvių pusės nebuvo – nes latvių ten buvo daug mažiau. Išvykus į Toronto didmiestį universiteto studijoms, čia jau atsirado daugiau latvių kilmės studentų ir per universiteto klubus pradėjo vystytis pažintys tiek lietuvių tiek latvių studentų bendruomenėse.

Vasaros metu vaikystėje tėvų buvo siunčiama į vasaros stovyklas Dainavoje (JAV) bei skautų stovyklas – “Romuvoj” (Kanadoje). Čia jai teko iš arčiau susipažinti su gausesniais būriais lietuvių vaikų. Kilusiai iš ūkio, bendraujant labai mažoje lietuvių bendruomenėje Delhi, pamatė, kad “mūsų yra daugiau”.

– **Ar mokėsi kinematografi- jos?**

– Kinematografijos Rita niekada formaliai nesimokė. Ši karjera išsivystė gana atsitiktinai. Universiteto studijoms iš-

vyko į Toronto universitetą, kur studijavo psichologiją ir švietimą. Universitetą baigė dviem bakalaursais – BSc. iš psichologijos ir BEd. iš mokytojavimo. Pradžioje dirbo kaip socialinė darbuotoja (Social Worker) Toronte, “Hinks Treatment Centre”, vaikų klinikoje kaip terapeutė su vargan patekusiais vaikais ir jaunuoliais. Po penkerių metų intensyvaus darbo pasijuto išsekusi ir pradėjo ieškoti kitos darbo sri-

Zoe Dirse (dešinėje) su savo studentėmis iš Sheridan College Toronte

ties, nors nebuvo dar aiškiai nusistačiusi krypties.

– **Kaip pasuko į karjerą filmavimo pasaulyje?**

– Iš tikro tai įvyko atsitiktinai, kelionės į Lietuvą dėka. 1975 m. Rita prisijungė prie Montrealyje organizuojamos lietuvių jaunimo kelionės į tuo metu sovietų okupuotą Lietuvą. Visi šios grupės jauni dalyviai pirmą kartą gyvenime vyko į sovietinį kraštą, ir grupėje labai jautėsi jų naivumas. Rita, kadangi jau buvo prieš tai apsilankiusi Latvijoje, turėjo gilesnį supratimą apie kas yra kas. Ji aiškiai atpažino KGB grupės sekėjus, atskyrė propagandinius pokalbius/paskaitas. Visko nepriėmė, kas buvo pristatoma

nuo paviršiaus, bet žvelgė giliau – jau mokėjo išskaityti potekstes.

Ši jaunimo grupė buvo filmuojama propagandos tikslams. Filmuotojai buvo paskirti Lietuvos kinematografai: Robertas Verba ir Laima Pangonytė. Rita su jais susidraugavo ir juos labai pamėgo. Išmoko apie menininkų būklę ir laisvės reikalingumą norint laisvai išreikšti savo jausmus. Suprato, kad tuo metu menininkai buvo priversti atiduoti propagandiniam darbui savo duoklę, kad galėtų laisviau dirbti kuriant savo tikrą meną. Suprato apie potekstės svarbą laisvam, nevaržomam išsireiškimui. Ji sutarė, kad jos nefilmuos, bet už

jaunais žmonėmis visu tuo, ką per 30 su viršum metų esi žmogus profesiniai sukaupęs. Tai duoda jos pamiltai profesijai tęstinumą – naujai ateinantys užima pasitraukiančių vietas.

Ji taip pat pripažįsta, kad dabar jau ji turi ką pasakyti savo studentams – anksčiau dar nesijautė turinti pakankamai gyvenimo patirties bei praktikos, ką nors prasmingo perduoti studentams.

Šiuo metu Rita tęsia savo studijas York universitete Toronte “Fine Arts” srityje siekdama magistrės laipsnio. Per eilę metų ji patyrė išskirtinius iššūkius filmavimo darbe vien dėl to, kad ji – moteris.

Ji pradėjo klausinėti save, kokią įtaką filmui turi tai, kad ji yra moteris filmuotoja, pagrinde “vyrų kinematografų pasaulyje”? Ji pradėjo studijuoti, kokią įtaką filmavimui ir filmų žiūrovams turi moteris kinematografė?

– **Ar jau daugiau nebefilmuoja?**

– Nors dabar duoną užsidirba profesoriaudama, bet visvien rankų nėra nuleidusi kaip kinematografė ir fotografė. Laisvu laiku bei pripuolamai dar vis suka filmus. Šiuo metu Rita dirba prie dviejų projektų: suka filmą apie lenkų psichologą, II Pasaulinio karo pabėgėlį, kurio tiesioginių pastangų dėka 1980-1990 metais iškilo visa eilė naujų menininkų. Antras filmas, kurį Rita filmuoja, vadinasi *Sisters in Arms* – tai studija moterų, kurios kariauja Afganistane.

Rita priklauso “Canadian Society of Cinematographers”. Ji yra dėsčiusi filmavimą Toronte, Montrealio ir Buenos Aires universitetuose. Šiuo metu ji dėsto “Advanced ATVS Programme, Toronto Sheridan College” ir užsiima fotografavimu.

– **Rita, ačiū už pokalbį. Bus malonu patirti tavo darbą, pamatyti tavo meninį indėlį į ateinančią vasarą Toronte vykiančią IX išeivijos lietuvių Dainų šventę!**

Kalbėjosi ir straipsnį paruošė **Gabija Petrauskienė**

Lietuvos televizijos laidoje “Toks gyvenimas su Zita Kelmickaite” 2009 m. liepos 1 d. su išeivijos vadovais. Iš k. programos vedėja Z. Kelmickaitė, R. Kliorienė, R. Karasiejenė, D. Polikaitis, D. Varnienė

Dėkoja ruduo...

Pušynėliai žali
Nulingavo,
Pasiklydo
Naktį jovarai...
Susirinko prie šventinio
Stalo
Seniai jau užaugę
Vaikai...

Skalsiausia čia –
Tėviškės duona,
Gaiviausias –
Gimtinės vanduo...
Už viską,
Žemelė ką duoda,
Dėkoja
Pavargęs ruduo...

VALERIJA VILČINSKIENĖ, Lietuva

Neišėik

Neišėik
Į naktį juodą,
Nepalik
Nežinioje
Vienos...
Tū – gyvenimas,
Paguoda
Vaikystės vėstančius
Namuos...

Neišėik, –
Tavim giria alsuoja,
Dobiliena,
Vartuos jovarai.
Sirdimi susildai
Vėją
Ir nurimsta
Toly vakarai...

Kino ekranuose – Estija ir jos žmonės

Visus besidominčius dokumentiniu kinu kviečia jau penktą kartą rengiamas estų dokumentinių filmų festivalis. Jis įvyks spalio 16-25 d.d. Toronte ir Hamiltone. Festivalyje savo darbų pristato Estijos kino kūrėjai, bet ir filmų peržiūrą yra kviečiami visi: festivalio filmai arba dubliuoti į anglų kalbą, arba turi angliškus užrašus ekrane. Per 8 dienas bus parodyti 22 kino pasakojimai. Naujovė šiemetinėje programoje – trumpų (iki 3 min.) kino filmų konkursas *Esto pasididžiavimas*. Dokumentinių kino pasakojimų temos įvairios: nuo Estijos istorijos, kultūrinio paveldo, politikos iki žinomų kūrėjų portretų.

Filmo kūrėjų dėmesį patraukė ir nykstantys nedidelės tautos papročiai, mitai (*Vilkas*), kalba, santykiai su artimiausiais kaimynais suomis, aplinkosauga, dabartinis gyvenimas su jo permainingomis ir paieškomis. *Seserys iš priešingų krantų* – pasakojimas apie kaimyninių valstybių Estijos ir Suomijos savanorių moterų organizacijų draugystę, prasidėjusią beveik prieš šimtmetį ir pertrauktą sovietinės okupacijos. Tai filmas ne tik apie konkrečių žmonių ir valstybių ryšius, bet ir mažų tautų likimą tarptautinės agresijos ir politikos verpetuose.

Palaikomi vilties – žvilgsnis į istorinės asmenybės admirolo, mokslininko, tyrinėtojo, keliautojo aplink pasaulį, didiko Kruzenšterno asmenybę ir paveldą. *Alchemist of Coal* supažindina su įžymiu, keletą kartų pristatytu Nobelio premijai gauti, labiausiai verčiamu į kitas kalbas rašytoju Jaan Kross, jo mintimis gy-

venimo pabaigoje. Ugro-finai – gana negausi tik 23 mln. visoje Europoje pasklidusi etninė grupė.

Filmas *Šeima* pasakoja apie šių tautų papročių panašumus ir skirtumus, jų paveldo apsaugą ir ateitį. Kai kuriose festivalio kino peržiūrose dalyvaus Jaak Kilmi – žinomas kino filmų kūrėjas, Estijos meno akademijos ir Talino universiteto dėstytojas. Kitose peržiū-

Kadras iš dokumentinio filmo apie rašytoją Jaan Kross

rose aptariant matytus kūrinius internetinis Skype leis žiūrovams bendrauti su jų kūrėjais Estijoje.

Kino filmai bus rodomi keliose vietose: *Paper Mill* teatre (67 Pottery Rd), *Tartu College* (310 Bloor Str.W), *Estų Namuose* (958 Broadview Ave.). Daugiau informacijos apie festivalio filmus, peržiūrų laiką ir bilietus galima rasti tinklalapyje www.estdocs.com. SK

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XIX Tarptautiniame kamerinės muzikos festivalyje “Consonances” Prancūzijos Saint-Nazaire mieste dalyvavo ir Lietuvos kamerinis orkestras, diriguojamas Roberto Šerveniko. Orkestras, šalia užsieniečių kompozicijų, atliko ir lietuvių kompozitorių kūrinius: Ramintos Šerkšnytės *De profundis*, Balio Dvariono elegiją *Prie ežerėlio*, Broniaus Kutavičiaus *Džiūkiškas variacijos*, Jono Tamulionio *Toccata Diabolica* ir Onutės Narbutaitės *Melodijas* trimitui ir kameriniam orkestrui.

Lietuvišką bruožą festivalis šiemet pasirinko neatitiktinai. Vilnius, šiųmetė Europos kultūros sostinė, buvo įdomus ne tik dėl to, bet ir kaip istorinis žydų kultūros centras, vadintas Šiaurės Jeruzalės vardu. Be to, prieš kelerius metus festivalyje kviestinio kompozitoriaus teisėmis viešėjęs Vytautas Barkauskas buvo sukūręs tai progai veikalą *Jeux (Žaismė)* smuikui ir ansamblui, kurį skyrė jo pirmam atlikėjui smuikininkui Philippe Graffin, šio festivalio meno vadovui.

Lietuvos valstybinis operos ir baleto teatras savo 90-ąją sezoną pradėjo praėjusio sezono naujienomis: opera *Traviata* ir baletu *Sylphide*. LVOBT generalinis direktorius Gintautas Kėvišas šiame sezone planuoja 30 pastatymų, išlaikant operos ir baleto spektaklių balansą. Teatro muzikos vadovas Robertas Šervenikas pastebėjo, kad kviestinių solistų šį sezoną nebus daug dėl finansinių sunkumų, todėl klausytojai galės mėgautis lietuvių atlikėjų balsais, ypač naujus vaidmenis kuriančia jaunąja karta.

Teatro scenoje lapkričio mėnesį pasirodys populiariausia pasaulyje laikoma George Bizet opera *Car-men*, kurią režisuos prancūzų režisierius Arnaud Bernard. Kitų metų vasarį žiūrovų lauks W.A. Mozarto opera *Figaro vedybos*, statoma kartu su Madrido karališkąja opera. Vėliau pavašarį bus statoma dviejų veiksmų vaikams *Bruknelė*, kurią sukūrė kompozitorius Jonas Tamulionis, o spektaklį režisuos Gytis Padegimas. Baleto žiūrovų lauks spalvingas ir įdomus Leo Delibes *Kopelijos* pastatymas. Trijų veiksmų spektaklį kurs choreografas Kirilas Simonovas.

Kitąmet 85-ąsias metines žyminės Lietuvos baleto trupės vadovė Tatjana Sedunova sako, kad Vilniaus baleto scena ir repertuaru susidomėjo neseniai Vilniuje šokę Maskvos Didžiojo teatro baleto solistai. 2010 m. lapkritį baletu *Don Ki-*

chotas šoks žymūs Maskvos baleto primarijai Ivan Vasiljev ir Natalija Osipova, šiemet įvertinti baleto prizais “Benois de la Dance 2009”. Į Vilnių šokti sugrįš ir lietuvių žiūrovų numylėtinis Igor Yebra iš Ispanijos.

Trijų kryžių paminklas, neatskiriamas Vilniaus senamiesčio panoramos ženklas ir vienas iš istorinių Lietuvos širdies simbolių, šiemet švenčia savo atstatymo dvidešimtmetį. Todėl šią vasarą

Lietuvos valstybiniame muziejuje vykusiame parodoje “Senasis Vilnius” buvo pristatyta ikonografinė paminklo medžiaga. 1916 m. pagal architekto ir skulptoriaus Antano Vivulskio (1877-1919) projektą pastatytas paminklas tuo metu buvo labai modernus statinys – vienas ir pirmųjų gelžbetoninių statinių Vilniuje. 1950 m. gegužės 30 d. sovietų valdžios nurodymu Trys Kryžiai buvo nusprogdinti, o jų išdraskytos liekanos paliktos gulėti netoli paminklo papėdės.

Istoriniai įvykiai, susiję su Trijų Kryžių atsiradimu Vilniuje, nukelia į XIV šimtmetį. 1341 m. LDK Gedimino įsakymu Vilniuje buvo nužudyti du iš Čekijos atvykę pranciškonų vienuoliai Martynas ir Ulrichas. Šis faktas yra iš pranciškonų kronikos, sudarytos apie 1369 m., todėl istorikai neabejoja jos tikrumu. Lietuvos metraštis, arba Bychovco kronika, pasakoja legendą apie 14 pranciškonų vienuolių nužudymą Vilniuje: tuo metu, kai DLK Algirdas žygiavo prieš Maskvą, Vilniaus miestiečiai pagonyms sudegino vienuolyną, septynis vienuolius nužudė, o kitus septynis, pririšę prie kryžių, paleido Nerimi pasroviui, sakydami *Nuo saulėlydžio atėjote, į saulėlydį ir grįžkite; kam mūsų dievus naikinate...* Istorikai tvirtina, kad 1369 m. Vilniuje buvo nužudytas pranciškonų gvardijonas ir keturi ordino broliai. Apie 1650 m., kai Vilniaus vyskupas Jurgis Tiškevičius ruošė kankinių kanonizacijos bylą, ant Plikojo kalno atsirado mediniai Trys Kryžiai, kurie buvo pavaizduoti įvairiuose paveiksluose ir akvarelėse. GK

Masinis “menas”

Labai ryškiai prasto skonio ir lengvos šlovės siekimo tendencijos pasireiškia kultūros srityje. Akivaizdu, kad turime daug iškilių įvairių sričių menininkų, kurie Lietuvos vardą garsina pasaulyje. Bet būkime sąžiningi – tai rezultatai senos, dar ne iki galo sugriautos sistemos, kai valstybė tikrai rūpinosi kultūra, ir menas nebuvo sukomercintas. Tačiau per pastaruosius dvidešimt metų kokį produktą mes sukūrėme ir atnešėme į plačiąją, ypač augančios kartos auditoriją? Pastebėčiau du kraštutinius: pirmas – tai primityvus realybės “šou”, kur manipuliuojant TV visagališkumu visuomenėje susiformavo prasto skonio, dažnai plagijato pagrindu prakišamas surogatinis masinis “menas”. Populiarus tuo, kad be jokių didelių pastangų jauni žmonės be gabumų tampa TV ekrano “žvaigždėmis”. Bent taip įvardijama.

Problema, kad pamėgdžiodami prastą vakarietišką vartotojiškos visuomenės skonį šiuos jaunų žmonių kvailinimo ir bukinimo renginius pateikiame kaip vakarietiškas vertybes, kurios yra siektinos. Antra, labai pavojinga tendencija – tai brutalus jėgos

“Rudens vakaro”, surengto Toronto Lietuvių Namuose š.m. rugsėjo 26 d., dainų atlikėjai Merūnas ir Radzi; šalia stovi LN valdybos narė R. Snowden

kulto propagavimas. Pirkdami pigius Holivudo filmus TV savininkai neatsakingai jaunai auditorijai tiražuoja smurto, kraujo, žudymo scenas, kurios turi ilgalaikes psichologinio, neigiamo poveikio pasekmes.

Pastebėjime, kaip lengvai mūsųose šis neigiamas vakarietiško gyvenimo būdo bruožas per trumpą laiką perėjo į nemažą dalį mūsų visuomenės. Tai bet kokia kaina naudosis sau ir savo grupei siekimas, ciniškas požiūris į tradicines mūsų šalies vertybes, šeimą, santuoką, jaunesnių pagarbą vyresniems, būtinumo mokytis, lavintis ir kūrybingai dirbti, kad geriau gyventi, poreikio ignoravimas.

Užtat vertinamas apskur-

umas, prisitaikėliškumas, stipresnio (neteisingesnio) kultas ir pan.

Visi šie pamėgdžiojimai yra mums pavojingi kaip mažai tautai ir valstybei, mūsų ateiviai ir išlikimui, nes jų tikslas sunaikinti mūsų savastį. Mes esame stiprūs savo supratime, kad daug ir stropiai dirbdami, lavindamiesi galime ir daugiau pasiekti. Mes turime iš pasaulio paimti tai, kas gražu ir gera, o kas bloga, nemo-ralu, drąsiai atmesti, nesvarbu iš kur tai ateina – iš Rytų ar Vakarų. Svarbiausia baigti beatodairiškai keliaklupsčiauti, kūrybiškai neįvertinus, nemėgdžioti.

A. Matulevičius, Bernardinai.lt

ŠIS BEI TAS... • Rėtis primena, kad savas mintis reikia sijoti. • Jei nori kitus mokyti, turi pats gerai žinoti. • Nelauk senatvės, nes ji ir taip greitai ateis. • Mainosi laikai. Kadaise žmonės meldėsi kasdien, o maudėsi tik kartą per savaitę. Parengė Stasys Prakapas

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	1.00%
180-364 dienų	1.00%	Kasdieninių palūkanų	
1 metų	1.00%	čekių sąskaita iki	0.25%
2 metų	1.10%		
3 metų	1.50%	Amerikos dolerių kasd.	
4 metų	1.75%	palūk. taupymo sąskaita	0.20%
5 metų	2.00%	Amerikos dol. GIC	
		1 metų term. ind	1.00%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.15%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.30%	nuo	5.00%
2 metų	1.90%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.25%	nuo	7.00%
4 metų	2.50%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	3.00%	Su nekintančiu nuošimčiu	
		1 metų	3.25%
		2 metų	3.75%
		3 metų	4.25%
		4 metų	4.50%
		5 metų	5.00%
		Su kintančiu nuošimčiu	
		1, 2, 3 metų	3.00%

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA	3.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.25%
1 metų	1.55%
2 metų	2.15%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816
Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadeniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554
Darbo laikas:

Antradieniais	9:00- 3:30
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Sekmadeniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

**Keliaujant į Europą
neužmirškite įsigyti
AMEX EURO ČEKIŲ ir
GRYNŲ PINIGŲ
NAUDOKITĖS
"INTERAC-PLUS" KORTELE**

*Mūsų tikslas - ne pelnas, bet
sąžiningas patarnavimas*

PRANEŠAME

Nuo rugsėjo 1d. skyrius Anapilyje dirba:
Antradieniais 9:00v.r.-3:30p.p.,
Ketvirtadieniais 12:00p.p.-7:00v.v.,
Sekmadeniais 9:00v.r.-12:30p.p.

KOLEGIJŲ IR UNIVERSITETŲ STUDENTAM

primename, kad stipendijų prašymų anketos
primamos iki 2009 m. rugsėjo 30d.
ŠIEMET BUS PASKIRTOS 5 STIPENDIJOS:
1-\$1500 ir 4 po -\$1000 tinkantiems kandidatams

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS,

B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

NUOMONĖ

Pavardžių rašyba Lietuvoje

Ar pagrįstos išskirtinės teisės lenkų mažumai?

LILIJANA ASTRA,
Vilnius

Lietuvos prezidentės Dailios Grybauskaitės politinis pažadas jau artimiausiu metu pradėti Lietuvos lenkų pavardžių rašymą gimtąja kalba sukėlė staigų ir įdomiai surežisuotą kelių lenkų kilmės politikų antpuolį prieš valstybinę kalbą. Antai neseniai išrinktas europarlamentaras Valdemaras Tomaševskis, vos atvykęs į Briuselį, iš karto puolė skųstis, kad lietuviškose valstybinėse įstaigose negalima kalbėti lenkiškai, negalima lenkiškai rašyti vietovių ir gatvių pavadinimų. LR seimo narys Česlovas Stankevičius įregistravo teisės aktą, pagal kurį asmenvardžiai būtų rašomi lotyniškais nelietuvių kalbos abėcėlės raidėmis. Jo argumentai, kad daugelyje vakarų valstybių dokumentuose įrašytą vardą galima nurašyti paraidžiui, neatitinka tiesos. Vokietijoje turkų ir kitų gausių imigrantų pavardės rašomos vokiškai, o Prancūzijoje – prancūziškai, nekalbant jau apie visas kitas mažesnes valstybes. Ir čia esmė slypi net ne svetimvardžių rašymo originalo kalba staigiuose pokyčiuose, o žymiai giliau – istoriniame, kultūriniame ir teisiniame valstybinės kalbos statuse.

Kalba yra ne tik bendravimo priemonė, sudaranti ženklų sistemą. Valstybinė kalba ir valstybingumas – tai neatskiriama susijusios ir sakralumą įgijusios pamatinės kultūros vertės, kruopščiai saugomos ir ginamos visose europinėse valstybėse. Jų reikšmė yra išskirtinė ir neįkainojama, kuriant savitą, unikalų kultūrinį paveldą, perduodamą iš kartos į kartą. Todėl pasipiktinimą kelia griovikiški šių vietinių lenkų kilmės politikų tikslai – ne tik jų brukamas barbariškas požiūris į valstybinės kalbos misiją tautinėje valstybėje, bet ir aršūs politinis Lietuvos Konstitucinio teismo sprendimų valstybinės kalbos atžvilgiu ignoravimas.

Lygiai prieš dešimtmetį LR Konstitucinis teismas, vertindamas dar Lietuvos respublikos Aukščiausiosios tarybos patvirtintą tvarką "Dėl vardų ir pavardžių rašymo Lietuvos respublikos piliečio pase", pagal kurią Lietuvos piliečių pavardės rašomos lietuviškais rašmenimis ir pagal lietuvišką tarimą, konstatavo, kad "Konstitucinis valstybinės kalbos statuso įtvirtinimas reiškia, kad **lietuvių kalba yra konstitucinė vertybė**".

Konstitucinis teismas pabrėžė, kad "valstybinė kalba saugo tautos identitetą, integruoja pilietinę tautą, užtikri-

na tautos suvereniteto raišką, valstybės vientisumą ir jos nedalomumą, normalų valstybės ir savivaldybių įstaigų funkcionavimą ir yra svarbi piliečių lygiateisiškumo garantija, nes leidžia visiems piliečiams vienodomis sąlygomis bendrauti su valstybės ir savivaldybių įstaigomis, įgyvendinti savo teises ir teisėtus interesus".

Konstitucinis teismas savo nutarime pažymėjo ir tai, kad Lietuvos piliečio pasas yra oficialus dokumentas, patvirtinantis, kad "**asmens vardas ir pavardė piliečio pase turi būti rašomi valstybine kalba. Kitaip būtų paneigtas konstitucinis valstybinės kalbos statusas**". Beje, šiuo klausimu yra pasisakęs net ir Europos žmogaus teisių teismas: pirmą kartą – 2001 m., atmesdamas Lietuvos lenkų kilmės piliečio, o antrą kartą – 2005 m. dviejų Latvijos rusakalbių piliečių reikalavimus, kad jų asmenvardžiai būtų rašomi išimtinai jų tautos valstybinės kalbos rašmenimis. Šis teismas pripažino **kiekvienos valstybės teisę pačiai nustatyti, kaip rašyti vardus ir pavardes, nurodydamas, kad kalbos, kaip ir kultūros, švietimo, politikos klausimai yra kiekvienos tautinės ES valstybės vidaus reikalas**.

Pradėjus daryti Lietuvos valstybinės kalbos normas, valstybei gresia akivaizdžiai diskriminacinio pobūdžio politika, nes Lietuvoje gyvena ne tik tautinė lenkų mažuma. Kuo gi geresni Lietuvos lenkai, nei Lietuvos rusai ar Lietuvos žydai, kurie taip pat gali pageidauti rašyti jų pavardes autentiškai. Lietuvoje taip pat gyvena kinų, arabų, gruzinų, įvairių Afrikos kontinento tautų atstovų... Jei valstybinės kalbos ardymo precedentas bus politiškai įtvirtintas, taps privaloma ir visiems imigrantams leisti rašyti pavardes gimtąja kalba. Priešingu atveju susidursime su akivaizdžia diskriminacija dėl tautybės.

Jau daugiau kaip dešimtmetį kai kurie Lenkijos politikai, atkakliai siekdami nesulietuvintos ir tuo neteisėtos Lietuvos lenkų vardų ir pavardžių rašybos, ignoruoja netgi neginčijamas mūsų Konstitucinio teismo nutartis. O pastaruoju metu ypač aktyviai yra siekiama įtvirtinti tokių nepataisomai žalingą politinį sprendimą, kuriuo būtų brutaliausiu būdu įvesta svetimkūnių, t.y. nelietuviškų vardų ir pavardžių rašyba valstybiniuose dokumentuose. Šitaip dariant valstybinę kalbą, ji taptų dirbtinės pseudokultūrinės komunikacijos įrankiu, patogiu vien svetimųjų kalbų invazijai ir vyravimui. Ilgainiui lietuvių kalba taptų

provincialia vien etninių regionų bendravimo priemone.

Kodėl gi šiems lobistams taip svarbu, jog Lietuvos lenkų pavardės būtų privalomai rašomos lenkiškais rašmenimis? Atsakymas labai paprastas – ši arši politikų grupė vis dar mąsto destruktiviai, neatsisakant buvusių pretenzijų į vadinamąsias rytines Lenkijos žemes. Tai parodo ir vadinamoji "lenko korta" – užslėptas tyčinis politinis įrankis, siekiant pabrėžti vietos lenkų išskirtinumą nuo lietuvių ir jiems piktybiškai trukdant, neleidžiant visavertiškai jungtis į šiuolaikinį Lietuvos valstybės gyvenimą.

Būkime atviri: turtingą istorinį – kultūrinį lietuvių ir lenkų tautų paveldą smarkiai apkartino Vilniaus krašto atplėšimas, kurį lydėjo šovinininė lenkinimo ir brutali visų kitų tveriamų neteis्यbių politika. Net patys neturtingiausi Vilniaus krašto valstiečiai, kaip ir carizmo laikais, suprasdami egzistencinę lietuvių išsaugojimo vertę, buvo priversti samdyti viso kaimo vaikams daraktorius, nes oficialiai lietuvių kalba buvo išstumta, vyravo tik lenkiškos progimnazijos. Net ir po daugelio dešimtmečių dėl šio klastingo prievartinio Vilniaus krašto ir senosios mūsų sostinės atplėšimo lietuvių tautos dar niekas neatsiprašė, o tik vėl į dienos šviesą lenda ir stiprėja senosios destruktivios tendencijos.

Vytautas Landsbergis, kaip visada įžvalgiai brėžia naują ir nerimą keliančią Vidurio Europos valstybių geopolitikos trajektoriją. Nepriklausomoje Lenkijos spaudoje analitikai vis atviriau rašo apie galimą tautinės lenkų politikos revoliuciją Baltijos valstybių atžvilgiu. Ją iliustruoja viešai skelbiama Lenkijos užsienio reikalų ministerio Radoslavo Sikorsio idėja "atsiriboti nuo Jogailaičių tradicijos", taigi, netikėtai keičiant jau tradiciniais tapusius, patikimos kaimynystės ir bendradarbiavimo su Lietuva pirmumus. Kai kurie lenkų politikai vertina šią keistą naują politiką kaip neabejotiną tradicinių idealų praradimą.

Mokantis iš klaidų, visai tautai derėtų sutelktai žadinti ir stiprinti gyvastį bent jau tokioms valstybinėms institucijoms kaip Valstybinė lietuvių kalbos komisija, kurios pasyvumas ir net abuojumas tiesiog kelia neviltį. Taip, institucijos nesikiša į politinius sprendimus, tačiau jų šventa pareiga – pateikti svarius argumentus, ginančius istorinį ir kultūrinį valstybinės kalbos statusą bei paveldą.

(Straipsnis sutrumpintas. Red.)

Labdaros slaugos namų savanorės kas trečiadienį susirenka padainuoti su gyventojais ir juos pralinksinti. Iš kairės: Birutė Kazlauskaitė, Irena Baziliauskienė, Gajutė Budrienė, Gražina Stauskienė, Margarita Heinz, Valerija Siminkevičienė, Rūta Simanavičienė, Ona Krasauskienė, Nijolė Banelienė

SKAITYTOJAI PASISAKO

BRAZAUSKININKAI
ATKELIAVO Į ANGLIJĄ

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo buvusieji Lietuvos komunistai savo partijos pavadinimą keitė jau keiliolika kartų, kad galėtų apgaudinėti Lietuvos žmones. Galima tvirtinti, kad jiems tos jų melagystės išeidavo į naudą. Dabartiniu metu jie save vadina LSDP – Lietuvos socialdemokratų partija. Jų vadovai: Gediminas Kirkilas, Česlovas Juršėnas, Vilija Blinkevičiūtė, Algirdas Butkevičius. Londone jau senokai buvo jaučiama, kad LSDP kažin ką daro su savo žmonėmis, esančiais čia, emigracijoje – kaišioja pagalius į Di-

džiosios Britanijos Lietuvių sąjungos veiklos vežimą. Dabar beveik niekas iš senųjų ir pokario lietuvių jau nebėra jos nariais. LSDP šiandien džiaugiasi, kad pagaliau jų steigiamasis susirinkimas įvyko Londono lietuvių Šv. Kazimiero centre, o parapijos kunigas džiaugiasi, kad “ir lietuviai komunistai, bet mano draugai”. Stasys Kasparas

ŠV. KAZIMIERO STATULA

D. Britanijos Londono lietuvių Šv. Kazimiero šventovė pastatyta 1911-1912 m. Londono lietuvių aukomis, turi šv. Kazimiero altorių, prieškariniais laikais jame buvo šventojo paveikslas, kuris karo metu buvo apgadintas. Po karo skulptorius Jokūbas Dagys sukūrė šventojo Kazi-

miero statulą, kuri jai skirtame altoriuje išstovėjo daugiau kaip 60 metų. Pasikeitė laikai. Dabartinis šventovės vadovas kun. P. Tverijonas pertvarkė šventojo altorių, o jo statulą pastatė ant stulpo buvusiojo altoriaus vietoje. Šventovės vadovas dabar Lietuvoje dirba naują šventojo statulą, kurią statys senosios vietoje. Jokūbas Dagys ilgus metus gyveno Kanadoje, Toronte. Prašome visus buvusius jo draugus ir bendradarbius pranešti mums adresus. Tą garbingą statulą reikia išsaugoti, kad ji galėtų stovėti Jokūbo darbų kolekcijoje. O kitaip ji bus išmesta. Adresus siųsti: Stasys Kasparas, 32 Puteaux House, Mace Street, London E20RF, England. Stasys Kasparas, Londonas, D. Br.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

BUDĖKIME, LSS Europos rajono leidinys, nr. 157, 2009 metų ruduo, 16 psl. su stovyklos Istorijos pėdsakais sveikinimo priedu; red. H. Gasperas, 107 Harlaxton Dr., Lenton, Nottingham NG7 1JD.

SAULĖTEKIS, Nr. 3(17), spalio, Kalgario lietuvių bendruomenės laikraštukas, 12 psl., iliustruotas; leidžia KLB Kalgario apylinkės valdyba, pirm. Elvyra Krausas, tel. 403 282-2707.

GRAŽIAME JANE/BABY POINT rajone parduodamas 2 miegamųjų namas (bungalow) su galimybe atstatyti 2 aukštų rezidenciją ant 38x140 pėdų sklypo. Prašo \$649,900.

RYTUOSE/SCARBOROUGH parduodamas 1 miegamojo butas. Prašo \$107,900.

SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI,
broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Taupykime Paramoje

[Litai jau „Paramoje“]

TAUPOMOJI SĄSKAITA	INVESTICINĖ SĄSKAITA
“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	“GIC” INDELIJAI (Pelno padalinimas netaikomas)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų 3.00%	1 metų 1.55%
1 metų 1.55%	2 metų 2.15%
2 metų 2.15%	3 metų 2.50%
3 metų 2.50%	4 metų 2.75%
4 metų 2.75%	5 metų 3.40%
5 metų 3.40%	1 metų iškeičiamas 1.15%
	Neša metines ar sudėtines palūkanas
PAPILDOMA TAUPOMOJI 1.00%	
“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji	“GIC” INDELIJAI (Taikomas pelno padalinimas)
Balansas: \$0 – \$4,999.99 0.025%	1 metų 1.30%
\$5,000.00 – \$9,999.99 0.025%	2 metų 1.90%
\$10,000.00 – \$24,999.99 0.100%	3 metų 2.25%
\$25,000.00 – \$59,999.99 0.250%	4 metų 2.50%
Virš \$60,000.00 0.500%	5 metų 3.00%
	1 metų iškeičiamas 1.00%
	1 metų JAV dolerių 0.85%
PLANAS 24	
Aukštesni nuošimčiai ir nemokami čekių patarnavimai	
JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.20%	TERMINUOTI INDELIJAI
PASKOLŲ NUOŠIMČIAI	30–89 dienų 1.00%
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS	90–179 dienų 1.00%
Atviras, kintamųjų palūkanų 3.00%	180–269 dienų 1.00%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų 2.65%	270–364 dienų 1.00%
1 metų 3.40%	1 metų 1.00%
2 metų 3.60%	2 metų 1.10%
3 metų 3.75%	3 metų 1.50%
4 metų 4.00%	4 metų 1.75%
5 metų 5.00%	5 metų 2.00%
Komerčinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą	Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais
RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.75% ir aukščiau	PENSIJŲ FONDAI
ASMENINĖS PASKOLOS 5.0% ir aukščiau	Kasdieninių kintamųjų palūkanų 1.20%
ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 7.0% ir aukščiau	1 metų 1.55%
	2 metų 2.15%
	3 metų 2.50%
	4 metų 2.75%
	5 metų 3.40%
	Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo
	PARAMA
	www.parama.ca
	AKTYVAI per \$170,000,000
	Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
	2975 Bloor W 416-207-9239 Pirm-Treč 9-3:30 Ketv-Penk 9-8 Šešt 9-1
	1573 Bloor W 416-532-1149 Pirm-Treč 9-3:30 Ketv 9-6 Penk 9-3:30 Šešt Uždaryta
	LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Plaukimo pirmenybės

2009 m. Šiaurės Amerikos lietuvių plaukimo pirmenybės įvyks spalio 17, šeštadienį, Godfrey baseine, Hawken Lower/Middle, 5000 Clubside, Lyndhurst, OH 44124. Varžybas rengia Klyvlando LSK “Žaibas”. Daugiau informacijos teikia: Pilypas Taraška, tel. 440 944-6112; el.paštas: ptaraska@yahoo.com. Išsamias informacijas gauna klubai ir mums žinomi plaukikai. ŠALFASS-gos centro valdyba

Lengvoji atletika

Jaunučių varžybos įvyko š.m. rugsėjo 12 d. Klyvlande, OH, Villa Angela, St. Joseph gimnazijos stadione. Varžybas suorganizavo ir vedė LSK “Žaibas” lengvosios atletikos sekcija, vadovaujama Kristos Vedegytės-Duhigg. Dalyvavo 28 varžovai-vės. Susilaukta ir rekordų – Silvija Taraškaitė, 10 metų, nusiviedė beisbolo kamuoliuką 142’ (43.28 m). Senas rekordas buvo 113’9” (34. 67 m), pasiektas Julijos Petrauskaitės iš Toronto “Aušros” 1992 m. ŠALFASS inf.

Prekyba žmonėmis?

A. MATULEVIČIUS

Jau šiandien matome, kad vien suprofesindami sportą mes leidome saujelei vertelgų iš mūsų jaunų žmonių pardavinėjimo krautis kapitalus. O sportas kaip sveikatingumo, jaunimo ugdymo ir valstybės propagavimo (garsinimo) Europoje ir pasaulyje priemonė traukiasi į užribį. Priekinėse linijose matome pinigų bet kokia kaina kalimo sistemą. Ji labai lengvai suaugo su alkoholio vartojimo propagavimu per sporto varžybas. Po to stebimės: o kodėl Lietuvos jaunimas tiek daug geria.

Būtent šiam kontekste reikia analizuoti ir krepšinio “Žalgirio” sporto klubo dramatišką išlikimo istoriją. Juk tai užkulisinė nešvari konkurentų kova dėl verslo rėmimo ir reklamos pinigų. Lietuvos, kaip valstybės, interesų tikrai netenkina, kad nacionalinėse klubinėse komandose žaidžia legionieriai. Taip sportas, kaip auklėjimo, šalies propagavimo ir sveiko lenktyniavimo, tampa bet kokia kaina naudų siekimo tam tikrai grupei žmonių, nesiskaitant su etikos ir moralės normomis, priemone.

Oponentai man paprieštaraus – taip yra daug kur. Bet sąžiningai atsakykite į klausimą, ar tai gerai? Ar tai tas humaniškas civilizacijos raidos kelias? Ar klystkelis? Manau, kad pastarasis. Tai kodėl mums mažai, bet drąsiai ir garbingai bendruomenei nepasiūlyti savo požiūrio?

Pirmas žingsnis galėtų būti legionierių atsisakymas, o įteisinimas tik savo šalies žaidėjų. Manau, kad diskutuotina ir žaidėjų pardavimo iš klubo-klubui sistema. Ar tai nepanašu į taip paplitusį Europoje ir pasaulyje, beje turtingųjų toleruojamą, prekybą žmonėmis. Suprantu, tai sudėtingos temos, bet diskutuokime su sąlyga, kad bus išklaušytos įvairios nuomonės, o ne tik spaudos magnatų.

Bernardinai.lt

“Kretingos” vadovų būrelis džiaugiasi IX Dainų šventės dovanotais marškinėliais Ntr. D. Puterienės

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. I. Matiu
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

Čikagos lietuvis sportininkas – geriausias pasaulyje

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos apylinkėse gyvenantis ir Carl Sandburg gimnaziją lankantis 16 metų sportininkas Lukas Verzbicas (anksčiau – Verzbickas) laimėjo aukso medalį pasaulio duatlono pirmenybėse, kurios vyko Concord, NC, rugsėjo 26 d. Šias pasaulines varžybas “ITU World Duathlon Championship” surengė Tarptautinė triatlono sąjunga. Dalyvaujant geriausiems sportininkams iš viso pasaulio, Lukas čia buvo nenugalimas kaip ir JAV bėgimo varžybose bei Pan American triatlono pirmenybėse ir kitur. Sporto žurnalas *Sports Illustrated* Luką įtraukė į 13 labiausiai pasižymėjusių JAV sportininkų grupę.

Laimėtojas neslėpė džiaugsmo, nors paminėjo, kad pergalė buvo iškovota sunkiai. Varžybos prasidėjo 5 km bėgimu ir šiame tarpsnyje lietuviu svarbiausias varžovas – Mario Mola iš Ispanijos atsiliko tik viena šimtąja sekundės dalele. Tada sekė 20 km lenktynės dviračiais, ir čia į priekį išsiveržė ne tik M. Mola, bet ir Carlos Chavez iš Meksikos bei slovėnas Vid Pucelj. Tačiau kai prasidėjo trečiasis ir paskutinis tarpsnis – 2.5 km bėgimas, Lukas vėl atrodė geriau ir paskutinius 400 metrų bėgo pirmasis, pralenkdamas antroje vietoje likusį ispaną M. Mola 10 sekundžių. Luko

Garsėjantis lietuvis sportininkas Lukas Verzbicas, atbėgęs pirmas Pasaulio duatlono pirmenybėse jaunių grupėje, pralenkdamas dalyvius iš įvairių pasaulio šalių

bendras laikas – 55 min. ir 29 sek., o M. Mola – 55 min. ir 39 sek. Trečią vietą užėmė Carlos Chavez (Meksika) – 55:59. Iš viso jaunių grupėje varžybas baigė 33 jaunuoliai ir 11 merginų.

JAV atstovams šiose pirmenybėse nesisekė – šalia aukšą iškovojo Luko (jis atstovavo JAV) kitas šio krašto sportininkas liko tik 14-as. Paskutinį kartą JAV sportininkas laimėjo tokio pobūdžio pasaulio pirmenybes 2005-aisiais – 18 m. Steven Duplinsky iš Bethesda, MD, tada iškovojo aukšą.

Lukas dar žada dalyvauti stambiausiose JAV bėgimo varžybose “Nike” ir “Footlocker”, į kurias susirenka geriausieji Amerikos jaunieji sportininkai. Praėjusį sezoną L. Verzbicas tapo JAV gimnazijų čempionu ir ta jo pergalė nuskambėjo po visą pasaulį, nes jis parodė vieną geriausių rezultatų savo amžiaus grupėje. Ir šiemet vaikinai tikisi būti geriausiu. Palinkėkime šiam jaunam lietuviukui sėkmės toliau tobulėjant ir žengiant į aukštumas, kokių dar niekada nėra pasiekęs Amerikos lietuvis.

Žinios iš Lietuvos

• Maltoje vykusiame pasaulio galiūnų čempionato baigmėje Lietuvos atstovas, 34-erių metų Žydrūnas Savickas užėmė pirmąją vietą ir vėl tapo stipriausiu pasaulio žmogumi. Antrą vietą užėmė lenkas M. Pudzianowski, o trečioje vietoje liko amerikietis B. Shaw. Pasaulio pirmenybių nugalėtoju Ž. Savickas yra tapęs du kartus – 2005 ir 2006 metais. Iš viso baigmės varžybose dešimt kvalifikacinį kliūtį įveikusių galiūnų per tris dienas išmėgino jėgas septyniose rungtyse. Lemiamoje rungtyje – akmenų (120-165

kg) sukėlimo varžybose – nors ir netapęs prizininku, tačiau pirmaujančių dvikovoje Ž. Savickas įveikė pagrindinį konkurentą M. Pudzianowski ir po trejų metų susigrąžino čempiono titulą. Antrą vietą šioje rungtyje pasidalijo čempiono titulą praradęs M. Pudzianowski ir amerikietis D. Poundstone.

• Kauno mariose baigėsi devynioliktoji tarptautinė buiravimo regata “Rudens vėjas 2009”. Sekmadienį įvyko ketvirtasis ratas, kurio metu buriuotojai susirungė dviejuose plaukimuose. Vyrų olimpinėje

je “Laser Standard” jachtų klasėje brazilas Robert Scheidt tapo regatos čempionu. Antoną vietą šioje klasėje iškovojo Lenkijos buriuotojas J. Stelmazyk (17 tšk.). Trečioji prizinė vieta atiteko kauniečiui Rokui Milevičiui (17 tšk.). Moterų olimpinėje “Laser Radial” jachtų klasėje pirmąją vietą iškovojo kaunietė Saima Plerpaitė (23 tšk.). Antroje vietoje liko kita kaunietė Viktorija Andrulytė (44 tšk.). Trečia vieta atiteko L. Kolk iš Estijos (97 tšk.). Vyrų “Laser Radial” jachtų klasėje pirmąją vietą užėmė kaunietis Karolis Janulionis (20 tšk.). Antaras buvo Aurimas Eidukas iš Šiaulių (22 tšk.), o trečia vieta atiteko buriuotojui iš Klaipėdos Mantui Pekūnui (27). Tarptautinėje “Laser 4.7” jachtų klasėje, kur varžosi jaunimas iki 21 m., nugalėjo kaunietis Martis Pajarskas (9 tšk.). Antra vieta atiteko Estijos buriuotojui R. Timmu (23 tšk.). Trečioji – neringiškiui Donatui Rozgai (27 tšk.). “Optimist” jachtų klasės (iki 16 m.) varžybose nugalėjo neringiškis Kornelijus Pupkus (31 tšk.). Regatoje “Rudens vėjas 2009” dalyvavo per 130 sportininkų iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Rusijos, Gudijos, Brazilijos bei Ispanijos. VP

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ JAUGĖ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲS IRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Talentinga jauna pianistė Vaiva Dzemionaitė atliko dalį programos Lietuvos kankinių (Anapilio) parapijos Mississaugoje metinėje šventėje š.m. rugsėjo 27 d. Ntr. K. Poškaus

KLJS suvažiavimas 2009

Rugsėjo 18 – 20 dienomis susirinko Kanados lietuvių jaunimas į metinį Kanados lietuvių jaunimo sąjungos (KLJS) suvažiavimą “Kretingos” stovyklavietėje, Wasaga Beach, ON. Savaitgalis buvo pilnas užsiėmimų – daug posėdžių, nutarimų. Šiomet buvo ypatingi metai, nes dalyvavo per 50 žmonių! Šeštadienį atsikėlėm, pavalgėm skanūs pusryčius. Petras Vaičiūnas po to atidarė suvažiavimą. Jis perskaitė kitų bendruomenių sveikinimus. KLJS pirmininkė Rūta Samonytė bei Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) pirmininkas Stasys Kuliavas visus irgi pasveikino. Visi mums palinkėjo gero suvažiavimo, daug pasiekimų posėdžiuose ir kad toliau tobulintume, brangintume ir išlaikytume mūsų turtą – lietuviybę.

Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė papasakojo apie Pasaulio lietuvių bendruomenės seimą ir jo pasiekimus. Taip pat pranešė apie naują galimybę Lietuvoje – stažuotinę programą, kuri sudaro progą išeivijos lietuvių jaunimo studentams dirbti savanoriais, atliekant praktikas savo specialybėse. Keli jau dalyvavo iš Kanados ir labai gyrė šią programą. Daug ką naujo išmoko specialybėse ir apie Lietuvą.

Po trumpos pertraukos prasidėjo simpoziumas, pavadintas “Kaip įkaiminti mūsų lietuviybę gyvenant Šiaurės Amerikoje”? Kalbėjo Rūta Rygelienė, Laima Underienė, Algis ir Saulius Simonavičiai. Jie mums pristatė naujų idėjų

ir skatino visiems aktyviau dalyvauti lietuvių bendruomenėje – visada reikia pagalbos, ir jeigu mes norėsime, būsim labai mieliai priimti.

Po pietų KLJS pateikė visus 2008-2009 m. pasiekimus. Šiomet jie daug ką atliko – suorganizavo daug renginių ir susitikimų. Tikimės, kad naujai išrinkta valdyba irgi taip toliau dirbs. Naujos KLJS valdybos nariai: Rūta Samonytė (pirmininkė), Danielius Šarūnas (vicepirmininkas), Mykolas Kamaitis (išdėininkas), Margot Lattanzi (socialinių reikalų direktorė), Audra Rusinaitė (sekretorė), Vida Naudžiūnaitė (korespondentė), Aras Ruslys (ryšininkas jaunimo organizacijoms), Darius Paznėkas (ryšininkas neorganizuotam jaunimui) ir Tomas Krakauskas, Aneta Krakauskaitė ir Aurelija Saplytė (nariai). Iš tikrųjų, šiomet KLJS valdyba turi daug darbo atlikti – ir dar daugiau darbo prisideda, nes turi ruošti PLJS kongresui Pietų Amerikoje gruodžio mėnesį. Kongreso tikslas – sujungti ir susipažinti su pasaulio lietuviais bei nustatyti PLJS veiklos gaires ateinantiems 3-4 metams. Tad remkime mūsų jaunimą, kuris ruošiasi dalyvauti šiame nuostabiame renginyje.

KLJS vardu nuoširdžiai dėkoju T. pranciškonams už leidimą naudotis “Kretingos” stovyklavietėje, Joanai Kuraitėi-Lasienėi, simpoziumo dalyviams ir visiems už jų atliktus darbus suvažiavime. Tikimės, šitie metai bus sėkmingi!

Iki pasimatymo!

Vida Naudžiūnaitė,
KLJS korespondentė

JAUNIMO ŽODIS

KALGARIO VYTAUTO DIDŽIOJO MOKYKLA

Linksmi pradėti nauji mokslo metai

Geltonais lapais pasipuošę rudens pakasti medžių lapai, o Albertos Kalgario Vytauto Didžiojo mokyklos mokiniai šeštadienio popietę su tėvais, sesėmis, broliais susirinko mokytojos Aidos namuose į mokyklos atidarymo šventę. Susipažinti dar kartą su visais, prisiminti visų mamų ir tėčių vardus, mokytoja Aida pasiūlė vieną žaidimą – sustojus ratu pasakyti savo vardą ir sugalvoti tau tinkantį būdvardį iš vardo pirmosios raidės. Linksmas buvo stebėti, kai tėveliai net prakitą šluostę, minėdami visus prieš save buvusius.

Mokytoja Odeta Brazinskienė dar gerai nepažįsta mokinių, tai kiekvienas mokins apie save parašė trumpą apibūdinimą, o įvertinti mokinių lygį bus nesunku iš mokinių aprašytos smagiausios vasaros dienos ar kelionės aprašo.

Visi drauge mokytojos Aidos namuose

Šiomet mokyklą lankys 6 pradinių klasių mokiniai ir 5 vyresniųjų klasių mokiniai. Su jais dirbs mokytojos Aida ir

Odeta. Mokiniai gavo naujus mokinio dienynus, skaitymo ir rašymo pratybas. Mokyklos vedėja pristatė mokiniams ir tėvams šių metų mokymo planą, kuriame numatytos mokinių ir tėvų bendros šventės, išvykos, projektai, terminiai pamokų planai. Vėliau mokytojos bendravo atskirai su tėvais – pasidalindami bendromis idėjomis, vaikų nuotais, pamokų ruošos darbais.

Ačiū už gerą nuotaiką, skanias vaišes, geranoriškai nusiteikusių tėvelių idėjas, pastabas, ateities planus mokytojoms...

Aida Labanauskienė,
Kalgario Vytauto Didžiojo lituanistinės mokyklos vedėja

Mokinės Kamilė, Silvija ir Gabija rašo apie save ir trumpą vasaros nuotyki

Vilniaus aukštųjų mokyklų studentai naujuosius mokslo metus pradeda spalvinga karnavaliu eisena senamiesčio gatvėmis
Ntr. iš LR seimo tinklalapio

Jaunuųjų karių stovykla

Gen. J. Plechavičiaus jaunojo kario mokykla, padedant Vidaus reikalų ministerijai, į vasaros stovyklą sukvietė 70 vaikų ir paauglių (iki 18 m.). Stovykloje kariško gyvenimo ritmu gyvena prancūzų, lenkų ir lietuvių vaikai, besidomintys karinėmis profesijomis. Šalia kasdieninių fizinių pratybų, karybos istorijos pamokų, stovyklautojams buvo surengtos kelionės po istorines, etnografines Lietuvos vietas ir sostinę Vilnių. Baigiantis stovyklai, vyko sumanumo, ištvermės ir jėgos varžybos. Dalyviams įteikti pažymėjimai, pasirašytos tolimesnio bendradarbiavimo sutartys su Prancūzijos skautų organizacija ir Lenkijos aviacijos kariniu licėjumi. **Inf.**

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation

Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

*Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.*

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Solistės Slavos Žiemelytės paskutinis “Solo”

Vienas gimei, vienas numirsi. Tą sakinuką pakartodavo, kai būdavo kalbama apie atsiskyrimą iš šio žemiškojo pasaulio. Slava, palaidojusi savo draugus muzikus, ir pati buvo taip palaidota. Taip kalbėjo žmonės per jos pačios laidotuves. Prisimenu, kaip ji ašarodama rūpinosi beviltiškai sergančiu muz. Stasiu Gailevičium, su kuriuo, sakė, drašiai eidavo į sceną. Krikštyta Vaclava, Slava Žiemelytė paskutinį kartą užmerkė savo akis šiam gražiam pasauliui 2009 m. rugsėjo 6-tos dienos rytą. Tai buvo sekmadienis. Tą liūdną žinią gavau sugrįžusi iš parapijos. Paskambino iš ligoninės. Laukėm giminaičių iš Lietuvos. Jos laidotuvės buvo nukeltos į penktadienį. Žmonių nebuvo daug. Jos draugai ten, kur ji dabar. Jos tikrieji draugai dabar buvo jau kanadiečiai. Jie ne tik kad dalyvavo laidotuvėse, bet jie ir laidojo ją.

Slava buvo jauniausia šeimoje, septintas vaikas. Paliko mane vieną. Ją pasitiko visi: tėveliai, broliukai, sesutės, svainiai. O jau ką bekalbėti apie visus draugus muzikus, kurių taip labai ilgėjosi. Noriu tikėti, kad Slava dabar laiminga. Raminu save, kad skausmai jos sužeistos nugaros pasibaigė. Operacijos bijojo, kankinosi kelerius metus savo apartamente. Mano jokio pasiūlymo nepriėmė. Liko liūdnas Slavos pianinas. Tame kambaryje daug nuotraukų, gaidių. Koks gražus, įdomus buvo jos gyvenimas, žiūrint tas nuotraukas. Žinau, kad nebuvo rožėm nuklotas. Daug vargo patyrusi. Nors gavo stipendiją, toli gražu jos neužteko pragyventi. Slava buvo užsidariusi, mažai ką pasakodavo. Iš svetimų sužinoję, kaip ji maitinasi, iš paskutiniųjų, kiek tada galėjom mudu stengėmės jai padėti. Tėvelio patarimas buvo muzikos nestudijuoti, kuria domėtis pradėjo dar maža būdama.

Susitikusi Montrealyje Lietuvos operos solistę Elzbieta Kardelienę, apie nieką kitą daugiau ir nebegalvojo. E. Kardelienė buvo pirmoji Slavos mokytoja. Mokytojos Kardelienės patarimu persikėlė į Torontą. Įstojo į “Royal Conservatory of Music of Toronto”. Užbaigusi diplomu,

dainuodavo Kanados operoje. Turiu prieš akis knygelę *Slava Žiemelytė, Kanados lietuvių dainininkė*, kurios autorius yra

A.a. sol. Slava Žiemelytė

muz. Jūratė Vyliutė. Knygelėje yra kelios nuotraukos, kokioje operoje laimėjo, kokį vaidmenį – Serafiną J. Strausso operetėje *Venecijos naktis*, Azučena G. Verdi operoje *Trubadūras*, Flora Bervoix G. Verdi operoje *Traviata*, Miss Tod D.C. Menotti operoje *Senmergė ir vagis*. Knygelė išleista 1995 metais.

Ji pati tik būtų galėjusi surašyti, kur ir kada kokius koncertus dainavusi. Man būtų sunku. Tik atsimenu, kad išleidom į Australiją. Ir viską, ką papasakojo sugrįžusi. Atsimenu, kad dainavo Lapinsko operoje. Važiavo į pavergtą Lietuvą visi, per Maskvą. Prisimenu, kai buvo pakviesta koncertui į Detroitą. Atrodo, kad koncertas buvo Dainavos stovyklos. Atvažiavo pas mus su muz. Jonu Govėdu. Govėdas buvo su patogiais sporto batais. Eiti į sceną su tokia apranga sportiniais batais netinka. Jonas manė, kad jis suspės nusipirkti batus Detroite. Išvažiavo pirkti batų. Jam reikėjo laiko daugiau, negu jis tikėjosi. Slava pradėjo nekantrauti, kad nepasivėlintų į salę. Sugrįžęs Jonelis (Slavos terminas) išoko į mūsų mašiną, ir skubėjom į Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos salę.

Tais laikais žmonių susirinkdavo daug. Sakydavom pilna salė. Slava ir Jonas greit scenos aprangoje. Jonas pamiršo naujus batus, paliko mašinoje. Atsivežti juos laiko nebebuvo. Ką daryti? Mano Kaziukas pasiūlė savo batus.

Visi buvome labai laimingi, kad tie batai, jis sakė, kaip tik jo. Pasikeitė. Dabar jau jie visi trys: Slava, Jonas ir mano Kaziukas amžinybėje. Gal prisimena žemiškojo gyvenimo nuotykius?

Slava palaidota iš Anapilio parapijos šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Kanados Mississauga. Mišias atnašavo buvęs tos parapijos klebonas, prelatas Jonas Staškevičius. Nepaprastai mus nuteikė jo turiningas pamoksas. Gražios mintys iš Šv. Rašto. Prisiminė Slavą: “Kai į vaišes kviečia geras draugas, niekad nedelsiam, nelūkuriuojam, bet skubam, nes žinome, kad bus smagu. Tokias puotas mėgo Slava Žiemelytė. Per šį gyvenimą keliavo su daina ir giesme. Ji visada džiugiai solo dainomis dalyvavo lietuviškuose renginiuose, o savo giesmėmis šventovėse. Jonui Govėdai pritariant vargonais”. Jos laidotuvėse per Mišias giedojo sol. Rimas Paulionis. Laidotuvių namuose Rožinį sukalbėjo prelato brolis, dabartinis parapijos klebonas kun. V. Staškevičius. Slava ilsi labai gražioje kapinėse. Pati nusipirko kapavietę ir pasistatė kuklų paminkliuką. Viršuje paminkliuko, padaryta iš tokio pat akmens, jau truputį lyg apvytusi ir nusvirusi rožė, nesiekia iškalto kryžiuoko.

Labai ilgiuosi savųjų, tos neabejotinos meilės. Norėčiau būti su jais kartu. Noriu pasakyti Slavai *Iki pasimatymo!* **Rožė Ražauskienė**

A+A

IRENAI BALTAKIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jos seserį, ilgametę mūsų būrelio narę, BIRUTĘ ABROMAITIENĘ ir jos šeimą –

LN moterų būrelis

MYLIMAI DUKRAI

A+A

DAINAI MANCINI

mirus,

nuoširdžiai užjaučia velionės tėvelį, buvusį ilgametį TALKOS valdybos narį, GEDIMINĄ SKAISTĮ ir jo šeimą –

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo TALKA valdyba

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

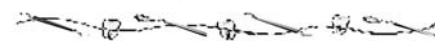
- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

**Alan D. Macdonald
Manager**

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Verta paklaustyti, pamatyti

Artėja proga išgirsti ir stebėti Aidos vaidmenį atliekančią pasaulinę garsenybę Lietuvos soprana Violetą Urmaną (Urmanavičiūtę), kuri dainuos pagrindinį vaidmenį operoje "Aida" Niujorko Metropolitan operos pastatyme š.m. spalio 24 d. Ši opera bus rodoma tą pačią dieną Toronto ir apylinkių "Cineplex" kino teatruose. Į šį kino spektaklį bilietai (paskelbti iš anksto ir pradėti pardavinėti nuo rugpjūčio mėn.) beveik visi išparduoti. Bet vien šios operos atveju, bus rodomas to paties pastatymo, su tais pačiais veikėjais vienas pakartojimas tuose pačiuose "Cineplex" kino teatruose po mėnesio, t.y. š.m. lapkričio 21 d., 1 v.p.p. Ši opera, su pertraukos metu rodomu pokalbiu, tęsiasi be kelių minučių 4 valandas. Ruošiamas ypatingai ištaigingas ir išpūdingas spektaklis. Būtina patiems iš anksto pirkti bilietus kino teatro kasoje (vietos numeruotos). Šie bilietai išperkami stebėtinai greitai. Į šį lapkričio spektaklį jau išparduota 75% bilietų. Violeta Urmana yra ne kartą dainavusi beveik visuose pagrindiniuose Europos operų rūmuose, įskaitant ir Milano "La Scala". Bilieto kaina: suaugusiems \$26.40; pensininkams \$22.40. **I. Ross**

VIDUTINIO AMŽIAUS MOTHERIS su pedagoginiu išsilavinimu ieško bet kokio darbo. Taiso drabužius. Gali gyventi šeimoje. Moka rusų, anglų kalbas. Skambinti bet kuriuo metu. Tel. 416 839-6857; el.paštas: laibima@gmail.com.

EVANGELIJOS ŽINIŲ TŪKSTANTMETIS ILGAAMŽEI LIETUVAI

**SPALIO 31, šeštadienį, 2 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos salėje Toronte**

PASKAITA –

Lietuvos vyskupų konferencijos
pirmininko

arkiv. Sigitas Tamkevičiaus, SJ:

"Šv. Brunono misija ir evangelizacijos
iššūkiai Lietuvos tūkstantmečio
kontekste".

*Po paskaitos – meninė dalis, vaišės ir
pabendravimas su svečiais*

**LAPKRIČIO 1, sekmadienį, 2 v.p.p.,
KAPINIŲ LANKYMO DIENĄ
MIŠIOS –**

"Už visų amžių Lietuvos kankinius
ir tikinčiuosius, tūkstantmečio
Evangelijos žinių Lietuvai šviesoje".
Mišias aukos

arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ,
su visais suvažiavusiais lietuviais
kunigais.

ATEIKITE! DALYVAUKITE!
Rengia – KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS

Vida Brazaitytė, Skautų aidos jubiliejaus komiteto narė, atsiuntė šio turinio pranešimą: "Maloniai kviečiame jus į Lietuvos skautų sąjungos žurnalo *Skautų aidas* 85-ąjį jubiliejų. Šventė vyks 2009 m. lapkričio 14 d. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių fondo salėje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439; 5 v.p.p. – kokteiliai, 6 v.v. – programa, 7 v.v. – vakarienė ("Kunigaikščių užkeigos"), 8 v.v. – šokiai (gros Artūras Blažukas). Bilietus prašom užsisakyti iki lapkričio 6 d. pas sesę Ireną Žukauskienę: tel. 708 579-0529 arba el.paštu: IrenaZukas@att.net

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

LABDAROS FONDO ŽINIOS

Labdaros fondo lėšų telkimo komitetas baigia paruošti detales "Aukinio vakaro" pokylio, kuris įvyks spalio 24 d. Prašome pokylio dalyvius ateiti laiku 6 v.v. į St. George's golfo klubą ir pabendrauti šampano priėmime. Punktualiai prašysime visus užimti vietas vakarinei 6.45. Nuo 6 v.v. iki 9.30 v.v. dalyviai galės apžiūrėti tyliąsias varžytines ir nusipirkti elektroniniu būdu. Nuoširdus ačiū aukojusiems Slaugos namų projektui. Šiuo metu aukojo: \$1,000 – dr. Česlovas, dr. Birutė Joniai, Paulius, Rasa Kurai; \$250 – Genė Bijūnienė, Genė Kuzmienė; \$200 – Ilona, Orest Turczyn.

GAMINAME MAISTĄ jūsų šventiniam stalui

PLATESNĖ INFORMACIJA TINKLALAPYJE

www.biruteluza.com

Užsakymus pateikite telefonu

(289) 242-8853

AUKOS

A.a. Valerijos Kecorienės šviesiam atminimui pagerbti, našlaičių kaimui *Vaiko tėviškės namai* aukojo: \$100 – V. Šipelis; \$50 – A. Sungailienė; \$35 – E.J. Čuplinskai; \$30 – R. Simonaitienė; \$25 – Č.B. Joniai, M. Tamulaitienė, K. Žutautienė; \$20

– J.I. Ross, J.O. Gustainiai, J. Dragūnienė, A. Mačiūnienė, A. Puterienė; \$10 – M. Bartėkienė. Nuoširdžiai dėkoja V. Šipelio šeimai, rinkėjoms B. Kazlauskaitei, M. Povilaitienei ir visiems aukotojams.

**KLKM dr-jos centro
valdyba**

Visas *Vaiko tėviškės namams* skirtas aukas prašoma siųsti šio pagalbos fondo vedėjai A. Sungailienei, 1 Aberfoyle Cr., Suite 1106, Toronto, ON M8X 2X8 arba įdėti į sąskaitas abiejuose lietuvių kredito kooperatyvuose "Paramoje" 10232, Prisikėlimo 1614881. Dėkojame.

Apdovanojimai niujorkiečiams

Lankydamasis Niujorke, Lietuvos užsienio reikalų ministeris V. Ušackas garbės ženklus *Lietuvos tūkstantmečio žvaigždė* įteikė Niujorke gyvantiems lietuviams: avangardinio kino kūrėjui, poetui Jonui Mekui, pedagogiui mokslininkui Laimai Šileikytei-Hood, lietuvių ir žydų tarpusavio ryšių puoselėtojai poeti, rašytojai Ewan Zimroth. Šį apdovanojimą ministerija yra įsteigusi prieš dvejus metus, įvertindama Lietuvos valstybei ir jos užsienio politikai nusipelnčius asmenis.

Inf.

ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
 - konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
 - dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai
- 905-845-4201 • 1-888-384-4444**

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9th Line Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171 (905) 785-3900
115 Lakeshore Road E. 104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5G 1E5 Mississauga, ON L5N 0A5
www.watersidedental.ca www.9thlinedental.ca

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- imigracija į Kanadą
- testamentų sudarymas
- palikimų tvarkymas
- nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio
pristatymas vėluoja daugiau
kaip 3-4 dienas, pateikite
savo adresą

**KANADOS PAŠTO
BENDROVEI**

tel. 1-800-267-1177
arba el. paštu, tinklalapyje
www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

TORONTONT

Anapilio žinios

• XXXVI Kanados lietuvių dienos Toronto ir Mississauga miestuose baigėsi praeitą sekmadienį. Sveikiname visus tą savaitgalį mūsų šventovėje apsilankiusius svečius ir visus švenčių rengėjus.

• Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje ši sekmadienį jau pradėta žiemos laikotarpio sekmadieninė Mišių tvarka, ir Mišios per visą žiemą sekmadieniais aukojamos 2 v.p.p.

• Evangelijos žinių tūkstantmečio ilgaamžei Lietuvai išskilmės įvyks spalio 31 ir lapkričio 1 d.d. Spalio 31, šeštadienį, 2 v.p.p. – arkiv. S. Tamkevičiaus, SJ, paskaita Prisikėlimo parapijos salėje Toronte ir meninė dalis bei vaisės ir pabendaravimas su svečiu. Lapkričio 1, sekmadienį, kapinių lankymo dieną, 3 v.p.p. – Anapilio parapijos Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus už visų amžių Lietuvos kankinius ir tikinčiuosius tūkstantmečio Evangelijos žinių Lietuvai šviesoje. Mišias aukos arkiv. S. Tamkevičius, SJ, su visais suvažiavusiais lietuviais kunigais.

• Lapkričio 1, sekmadienį, Kapinių lankymo dieną, mūsų KLM moterų draugijos skyrius rengia parodą "Rudens mišrainė" Anapilio parodų salėje. Parodos atidarymas bus po 9.30 v.r. Mišių. Parodoje dalyvauja Vida Valiulienė su brangakmeninėmis puošmenomis ir Juozas Gataveckas su grožinėmis senienomis. Visi kviečiami parodą aplankyti.

• Pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai prasidės lapkričio 8, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary. Vaikučius galima pamokoms registruoti sekmadieniais zakristijoje arba skambinti tel. 905 277-4320.

• Prie šventovės durų yra padėti lankstinukai anglų kalba apie katalikiškąją pažiūrą į do-

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį Padėkos pamaldos įprastu laiku – 11.15 v.r.

• Po pamaldų, 1 v.p.p. Lietuvių Namų patalpose vyks Moterų draugijos rengiama Padėkos šventės puota. Bilietus platina Ana Langienė: 416-233-0511.

• Sekmadienį, spalio 25, pamaldos vyks 9.30 v.r., nes anglų parapija turės Konfirmacijos pamaldas ir todėl prašė mūsų sukeisti pamaldų laiką.

• Sekmadienį, lapkričio 1, pamaldos su Šv. Komunija bus vėl 11.15 v.r. Pamaldų metu vyks sekmadienio mokyklos pamokos, po jų konfirmantų pirmutinė pamoka šventovės patalpose.

Maironio mokyklos žinios

• Grįžtame į mokyklą spalio 17 d.; toliau tęsime mokslo metų eigą. **Živilė**

Meno paroda "Lietuvių menas Kanadoje 2009", kurios išskilingas atidarymas įvyko Kanados lietuvių dienos spalio 10 d. Anapilio parodų salėje, perkeliama į Mississaugos miesto rotušę. Ten atidarymas vyks spalio 24 d., nuo 2-4 v.p.p. Visi kviečiami dalyvauti. **Inf.**

vanojimą mirusiojo sveikų kūno dalių persodinimui negalaujantiems gyviesiems. Prašome tuos lankstinukus pasiimti ir pasiskaityti.

• Mišios spalio 18, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vidą Mockuvienę (VIII metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje spalio 18, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Doreen Tarvydienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje spalio 17, šeštadienį, 3 v.p.p. už parapiją.

Kauno arkivyskupijos Vaičių dienos centrums \$155 aukoją "Vilniaus rūmų" maldos būrelis.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Lietuvos Šv. Kazimiero pranciškonų provincijos provincijolas kun. Astijus Kungys, OFM, lanko Š. Amerikos lietuvių pranciškonus Kennebunkporte, Toronte, Hamiltone ir Floridoj. Kanados liet. dienų proga jis aukoją šv. Mišias šios parapijos šventovėj ir pasakė pamokslą. Taip pat yra atvykęs ir kun. Kęstutis Rezgys, OFM, kuris pasiliks šioj parapijoj ilgesnį laiką.

• Sekmadienį, spalio 18, po 10.45 v.r. Mišių prasidės Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos. Kas neužregistravo vaikų, gali vesti juos tiesiai į parapijos posėdžių kambarį ir pristatyti mokytojams.

• Spalio mėnuo yra skirtas Rožinio malda pagerbti Mariją. Parapijos šventovėj Rožinis yra kalbamas prieš 7 v.v. Mišias. Visi yra kviečiami prisidėti.

• Ši sekmadienį bus surinkti vokai rinkliavai, kuri yra daroma Pasaulio misijų sekmadienio proga.

• KLM draugijos šios parapijos skyriaus narės sekmadieniais parapijos salėj parduvinėja jų pačių keptus pyragus. Pirmininkė Daiva Vorps-Miceikaitė prašo draugijos narių ir nenarių iškepti pyragų ir atnešti į salę. Jų uždirbti pinigai yra skiriami šalpai.

• Sriubos vakaronė sutelkti lėšų sriubos virtuvėms Vilniuje, Kaune ir Kretingoj, vyks lapkričio 22 d., 4 v.p.p. Vakaronės metu kalbės torontiečiams gerai pažįstama ses. Ignė Marijošiūtė.

• Dr. Vida Ramonienė spalio 25 d. 12 v.d. parapijos kavinėje kalbės tema "Istoriniai pastebėjimai apie Prūsijos lietuvių". Ji pati remia pagalbos reikalingus Kauno universiteto studentus ir nori, kad ir kiti prie to prisidėtų.

• Lietuvoje mirė a.a. Paulius Ragažinskas, Algimanto ir Augustino Simanavičių sūnėnas.

• Vartotų daiktų ir drabu-

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Naujojo Aušros Vartų parapijos klebono kun. Pauliaus Mališkos sutiktuvės ir kartu parapijos pietūs bus spalio 25 d., po 11 val. Mišių. Klebonui grįžus, nuo spalio 26 d. Mišios bus atnašaujamos šiokiadieniais 10 val. ryto, šeštadieniais 10 val. ryto ir 5 v.p.p., o sekmadieniais 8.30, 9.30 ir 11 val.

Žvejų-medžiotojų klubas "Nida" ruošia "Octoberfest" lapkričio 8 d., po 11 val. Mišių parapijos salėje.

Lietuvių tautodailės instituto metiniame narių suvažiavime Toronto, ON, dalyvavo montrealietės Regina Brikenė, Kristina Gaputienė ir D. Staškevičienė. **DS**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

žių rudeninis išpardavimas vyks spalio 23-24 d.d. Daiktus galima vežti į salę spalio 21-22 d.d. Kas turi baldų, prašom skambinti Birutei Biretienei 416 261-4312. Labai reikės darbo jėgos, ypač vyrų, ir namuose keptų pyragų, kurie labai pageidaujami klientų.

• Mišios sekmadienį, spalio 18: 8 v.r. už a.a. Veroniką Šerkšnienę; 9 v.r. už Maria ir Michael Woytovich; 10.45 v.r. už a.a. Kazimierą Budreckį, už a.a. Magdaleną ir Juozą Barščiauskus ir už a.a. Jurgį Ciparį; 12.15 d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

AČIŪ UŽ NUOSTABIĄ ŠVENTĘ!

Esame apkeliavę vos ne pusę pasaulio, lankėmės įvairiausiose šalyse, matėm ne vieną Lietuvį bendruomenę. Žinoma, visada visi stengiasi priimti šiltai, kiek įmanoma viską gerai suorganizuoti. Bet tai, ką radome, kaip buvome priimti Toronto Lietuvių bendruomenėje, neįmanoma apsaityti jokiais žodžiais. Tokio šilumo, tokio dėmesingumo tikrai dar neteko sutikti. Pasijutome tarsi rojuje. Organizuota viskas buvo puikiai, iš arti teko pamatyti, kiek dūšios, darbo įdėta. Nuosirdžiai dėkojame už nuostabią šventę!

Aktorė Nijolė Narmontaitė, grupė "Jonis"

Spalio 4 d. į Torontą atvykusius KLD programos atlikėjus Jonį su grupe ir Nijolę Narmontaitę sutiko KLD rengėjai

Ntr. K. Poškaus